

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan 1. dne maja 1913.

Vsebina: (Št. 71—73.) 71. Ukaz, s katerim se izpreminjajo nekatera določila pojasnil k carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l. — 72. Razglas o ustanovitvi pridobninskega priredbenega okraja za področje novoustanovljenega okrajnega glavarstva Radziechów na Gališkem ter o izpremembi v številu udov in namestnikov pridobninske komisije IV. razreda za „politični okraj Brody“ in za „politični okraj Kamionka“. — 73. Ukaz, s katerim se dopolnjuje § 4 k zakonu z dne 30. januarja 1903. l. zaradi oddajanja živinske soli po znižani ceni izdanega izvršitvenega predpisa z dne 30. januarja 1903. l.

71.

Ukaz ministrstev za finance, trgovino in poljedelstvo z dne 21. aprila 1913. l.,

s katerim se izpreminjajo nekatera določila pojasnil k carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l.

Naslednja določila na podstavi člena V zakona o carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l. (drž. zak. št. 20) z razglasom z dne 13. junija 1906. l. (drž. zak. št. 115) izdanih pojasnil k carinski tarifi se dopolnjujejo, oziroma izpreminjajo tako:

K pojasnilom.

V odstavku 1 prip. k št. 266 je v tretji vrsti po besedi „Hutfilze“ vstaviti: „ , tudi v obliki plošč ali ploč“.

Odstavek 2 iste prip. je črtati in za to postaviti:

Tako oblikovane klobučine je ocarinjevati kakor klobuke.

V prip. 6, odstavek 2 k št. 267—269 je v drugi vrsti in v vstavku v sedmi vrsti črtati besedo „Filz“ (klobučina).

Za zadnji odstavek prip. k št. 336 je novo vzprejeti:

Za razlikovanje lakiranega govejega usnja od lakiranega telečjega usnja je merodajna edinole v prip. 2 k št. 330 določena meja teže.

V obči opom. 2 a k razredu XXXVIII, odstavek 2, je v drugi vrsti po besedi „Abstechen“ vriniti: „oder Absägen“.

V prip. 2, zadnji odstavek k št. 439 je število „7“ izpremeniti v „10 in 12“.

V obči prip. 1, odstavek 1 k št. 452—460 je črtati peto vrsto in za to postaviti:

als einmaliger Adjustierungsbedarf mit Maschinen eingehen, an Maschinen oder Maschinenbestandteilen

V obči prip. 6, odstavek 7 k št. 452—460 je po besedi „Maschinenwerkzeuge“ vriniti: „als einmaliger Adjustierungsbedarf mit Maschinen eingehend oder...“

V 3. odstavku prip. 6 k št. 461 („Glej tudi — razred XL“) je namesto besed: „letztes Alinea der allg. Bem. 11“ vriniti: „Odstavek 8 obče prip. 13“.

V prip. 4, zadnji odstavek k št. 464 in v zadnjem odstavku k št. 465 je pred besedo „Ketten“ vriniti: „abgepaßte“.

V prip. 1, odstavek 6 k št. 467 je številko „11“ izpremeniti v „13“.

V zadnjem odstavku prip. 1 k št. 467 („Dofferbeläge — Klasse XL“) je besede: „allg. Bem. 11, letztes Alinea“ nadomestiti z „obča prip. 13, odstavek 8“.

V prip. 5, odstavek 2 k številki 500 je številko „7“ nadomestiti z „10 in 12“, nadalje v prip. 10, odstavek 2 k tej številki številko „12“ s „14“.

Razred XL je črtati in ga nadomestiti z besedilom, razvidnim iz priloge.

Pri številki 539 je popraviti naslednje:

v prip. 7, odstavek 2 (prva vrsta) številko „10“ v „17“,

v prip. 12, odstavek 1, četrta vrsta od zadaj številko „5“ v „7“,

v prip. 12, odstavek 2, vrsta 5 številko „9“ v „8“.

V obči prip. 5, odstavek 4 k številki 573—576 je v sedemnajsti vrsti besede „Bem. 7, Alinea 1“ nadomestiti z „obča prip. 10“ in v devetindvajseti vrsti besede: „allg. Bem. 10, Alinea 1“ z „obča prip. 18, odstavek 2“.

V prip. 4 k št. 578 je številko „10“ izpremeniti v „18“.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Zaleski s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Priloga.

Priloga.

XL. Stroji, aparati in njihove sestavine iz lesa, železa ali navadnih kovin, izvzemši v razreda XLI in XLII spadajoče električne stroje (aparate) in vozila.

Obče pripomnje.

A. Pojem in obča ocarinjevalna določila, zveze z drugimi tvarinami, stroji v delnih pošiljativah.

1. (1) Stroji so priprave, ki same proizvajajo silo (mehaniško energijo, gibanje) (motorni stroji) ali jo vodijo dalje (transmisije) ali prestavljajo energijo, ki jo dovaja vir sile, v mehaniško delo (delovni stroji); pri aparatih sloni dosega nameravanega končnega rezultata (opravljeno delo) poglavito na uporabljanju fizikalnih ali kemijskih procesov; pri tem se pa tudi strojne konstrukcije včasih ne morejo pogrčati. Stroji in aparati instrumentalnega značaja glej razred XLIV.

(2) Priprave priproste konstrukcije, ki tehtajo posamez manj nego 20 kg, gonilnih koles, ki jih morda imajo, ne računaje (n. pr. take stiskalnice za kopiranje, za kvarte, servijete, mlini za barve, kavo in dišave, sesalke, mehovi, pralni, valjalni (munge), izžemalni stroji, stroji za polaganje robcev (plisiranje), prekapalni aparati, zapali za plin in vodo, pipe, zaklopnice, sesalne košare za sesalke, mazalni aparati [z oljem], aparati za varčevanje z oljem, aparati za sodavico, aparati za zamaškovanje, aparati za napolnjevanje steklenic, vodomerniki, vinte [dvigalne vinte, vinte za vozove], ventilatorji, kondenzacijski lonci, kondenzacijski odvajalci vode, kurilni lonci za motorje z vročim zrakom, stroji za sekljanje mesa, stroji za klobase, škarje za pločevino, orodja za stiskani zrak, kosci za ruševino, brizgalnice za peronosporo, žvepljalci za trto, luščila za koruzo, stroji za luščenje ovsia itd.) ostanejo izključene od tarifovanja za stroje ali aparate.

(3) S spredaj primeroma navedenimi pripravami s posamezno težo 20 kg ali več je ravnati kakor s stroji in aparati.

(4) Komplicirane priprave, katerim se značaj strojev in aparatov v zmislu 1. odstavka te pripomnje ne more odrekati, je odpravljati po določilih tega razreda brez ozira na posamezno težo, tudi če znaša manj nego 20 kg, kakor je to pri mnogih majhnih delovnih strojih (večinoma strojih za obdelovanje kovin, kakor strojih za vrtanje, brušenje, glajenje i. dr.).

2. (1) Stroje, aparate in njihove sestavine naj praviloma carinskouradno pregledata dva carinska uradnika.

(2) Pri deklaraciji strojev in aparatov je vedno navesti tudi posebno nazivalo ali porabo; uradi imajo pravico od strank zahtevati ob odpravljanju strojev in aparatov načrte ali risbe in tudi specifikacije, iz katerih se more spoznati njihovo določbo, oziroma pri ne posebej imenovanih strojih in aparatih šteje 536—538, pri kmetijskih

šteje 530 c in pri parnih kotlih itd. šteje 526 tudi teže posameznih porabljenih tvarin (les, kovina, železo in druge tvarine), ako se težno razmerje tvarin ne more brezdvomno spoznati že z golim ogledom. Te načrte, risbe in specifikacije je praviloma priložiti ocarinjevalnim listinam; toda načrte itd., ki služijo za dokaz, kadar se pozneje dobivajo stroji ali sestavine iste vrste, ali da se dožene, da so postavljeni (gl. tabelo na koncu 20. izmed teh pripomenj), je opremljene s potrdilom izvršene odprave zopet izročiti strankam in to poočiti v revizijskih izvidih.

(3) Predložba risb, načrtov ali specifikacij pa naj se ne zahteva, če se more vrsta dotičnega stroja z golim ogledom takoj spoznati.

(4) Ako carinski urad na podlagi predloženih pomočkov ne more brezdvomno določiti, kam spada stroj po tarifi, ga je ocariniti po višjem carinskem postavku, ki pride v poštev, oziroma na zahtevanje stranke zagotovivši razliko med tem in med zahtevanim carinskim postavkom dotlej, da se podajo nadaljnji dokazi, in na podstavi pozneje predloženih pomočkov lahko carinski urad neposrednje odredi, da se vrne pripadajoča carinska razlika.

(5) Ako se uvažajo stroji in aparati razloženi v svoje dele, goli ali zamotani v posameznih koljih, je vse te hkratu uvažane dele odpraviti enotno po tistem carinskem postavku, ki bi ga bilo po tarifi uporabljati za dotični stroj (aparat) v montiranem stanju. Gledé sestavin glej prip. 6 in prip. 7 k temu razredu.

(6) Ocarinjuje stroje in aparate je treba gledati na to, da se ne ocarinjujejo z njimi sestavine in drugi predmeti, ki ali sploh ne spadajo k dotičnemu stroju (aparatu) ali jih ni vračuniti v njegovo težo kosa (gl. 16. izmed teh pripomenj) ali jih je po občih pripomnjah 11, 12, 17 in 18 k temu razredu ocarinjevati vedno ločeno.

3. (1) Pri vseh imenoma tarifovanih strojih in aparatih, izvzemši v št. 526 in v št. 530 c ter v pogodbenih opomnjah k št. 538 imenovane, je za tarifovanje brez pomena, ali so samo iz lesa, železa ali navadnih kovin ali sestavljeni iz teh tvarin v kateremkoli razmerju.

(2) Stroji, aparati in ločeno nahajajoče se njihove sestavine iz drugih tvarin nego lesa, železa ali navadnih kovin, n. pr. iz papirne mase, ne spadajo v razred XL, temveč jih je ocarinjevati po kakovosti tvarine. Ako so pa take sestavine, stroji

ali aparati v zvezi z lesom, navadnimi kovinami ali železom (n. pr. ploče za jermene iz papirne mase s prečkami iz lesa), jih je ocarinjovati po določilih razreda XL.

(3) S sestavinami strojev in aparatov iz dragih kovin je ravnati po razredu XLIII.

4. (1) Ob tarifovanju strojev, aparatov ali njihovih sestavin se ne vpoštevajo zveze z drugimi stvarinami (*spajanje*).

(2) Za odmero carine torej ni razlike, ako so stroji, aparati in ločeno se nahajajoče njihove sestavine iz lesa, navadnih kovin ali železa v zvezi z drugimi navadnimi, finimi ali najfinejšimi stvarinami, če se pokaže, da so te zveze potrebne za dosego namena stroja ali aparata ali če so običajna za njih okras.

(3) Ako je izpolnjen gori omenjeni pogoj, so torej lahko stroji itd. opremljeni s prevoznimi rutami i. dr., posamezne sestavine strojev ali aparatov z obložki in prevlekami iz tkanin, usnja, kavčuka, papirja itd. ali sicer združeni s sestavinami iz drugih tvarin; to velja tudi za sestavine iz pozlačenih ali posrebrjenih navadnih kovin, z vloženo biserno matico i. dr., ako pri posameznih številkah niso ustanovljene izjeme. V obči prip. 12 k temu razredu imenovane predmete (gonilne jermene, cevi, strgače itd.) pa je ocarinjovati vedno po njihovi tarifni kakovosti.

(4) Na strojih ali aparatih primontirane sestavine iz dragih kovin ter sestavine v zvezi z njimi se lahko snamejo in ocarinijo posebej po njihovi teži; ako se pa ne da do odmontirati, se lahko posname teža iz predloženih verjetnih dokazov stranke, oziroma se tudi lahko poizve s cenitvijo — ako nanese tako, privzemši izvedenca.

5. (1) Ako se uvažajo stroji polagoma v delnih pošiljках, se mora stranka, da si zagotovi tisto ugodnejše carinsko ravnanje, ki je določeno za istočasni uvoz strojev v popolnem stanju, držati naslednjega postopka:

(2) a) vse sestavine strojev ali aparatov se morajo praviloma uvažati čez isti uvozni carinski urad in doba, v kateri mora biti stroj (aparat) uvožen, ne sme presegati enega leta.

(3) b) Ob uvozu prve partije je uradu izročiti skupen načrt ali natančno risbo celega stroja (aparata) ter seznamek vseh sestavin. Na polagoma uvažanih večjih, oziroma glavnih sestavinah je narediti uradna znamenja identičnosti — kolikor je to sploh potrebno, da se pozneje dožene identičnost — na mestih, ki ne ovirajo niti, da se dotični stroji (aparati) postavijo, niti da se denejo v obrat.

(4) c) Razliko med carinskim postavkom, pripadajočim na celi stroj (aparat), in postavkom, ki pride v poštev po teži uvožene delne partije, je treba ugotoviti.

(5) d) Ko so stroji (aparati) popolnoma uvoženi, naj njihovo popolno stanje poistini carinski uradniki s tem, da jih ogledajo postavljene in sposobne za obratovanje v fabriškem zavodu (ako nanese tako, privzemši enega izmed strokovnjakov, omenjenih v obči prip. 20 k temu razredu). Te carinske uradnike naj odpošlje kraju, kjer je stroj postavljen, najbližnji glavni carinski urad, ki ima več nego tri uradnike in ki bo moral, ako ni hkratu ob uvozu odpravljal delne pošiljatve, dobiti ocarinjevalne listine, eventualno risbe in specifikacije.

B. Deli strojev in aparatov.

6. (1) Kakor dele strojev ali aparatov je ocarinjovati take ne imenoma tarifovane predmete, ki ne dopuščajo druge rabe nego za sestavo strojev, ozir. aparatov (*spojitev*).

(2) Temu primerno je smatrati za sestavine strojev in aparatov parne cilindre, ekscentre, vretena kljucke, čelna in zobata kolesa, gonilna kolesa, kolesa za lokomobile, ploče za jermene, priprave za odstavljanje jermenov, priprave za napenjanje jermenov in vrvi, transmisijska in druga vretena, skopčila, bete, ročice, vozove za panjave pri jarmih, egutërje (s kovinskim suknom prevlečena cilindrska podkrepila iz navadnih kovin za fabrikacijo papirja), koše za spravljanje, povezovalce snopov za kosilne in mlatilne stroje, cevne spirale za kurilne priprave itd., strojne valjarje iz kovnega železa ali jekla, ter vse železne strojne valjarje (vštevši

valjarje iz litega železa) v zvezi z drugimi stvarinami, strojne valjarje iz lesa (valjarje iz nekovne litine brez zveze št. 437, iz navadnih kovin št. 500), škripece (koloturnikove škripece, vodilne škripece za jermene, za vrvi in slične), tudi iz pločevine, v premeru z več nego 155 mm (merjeno v zunanjem robu), vretena iz železa ali navadnih kovin (vretena iz lesa, gl. prip. 4 k št. 356), krila za flyerje, obroče vreten za obročaste stroje za predenje in prepredenje, zategače (za tkanino) za statve, ploče za temelje in ležišča s strojnimi ali konstruktivnimi deli (prililitimi stojali, ležišči, za stojala izdelbenimi globinami itd.), ležišča in stole ležiš i. dr.

(3) Noži, orodje itd., ki so montirani na strojnih sestavinah, ne izključujejo ravnanja s temi deli po razredu XL, tudi ako se uvažajo brez strojev, h katerim spadajo; nadalje je s strojnimi deli uvažane vijake, ščence, žblje itd., kolikor so

potrebni za montiranje teh delov, ocarinjovati s strojnimi deli za take dele.

(4) Ne kakor sestavine strojev (aparatorov), temveč po njihovi drugačni tarifni kakovosti je obravnavati: ploče za temelje in ležišča brez strojnih ali konstruktivnih delov, posebej ali z dotičnimi stroji uvažane, toda ne nanje montirane (gl. odst. 1 prip. 12. in odst. 2 prip. 16.), valjarje iz ne kovne litine brez zveze ali iz navadnih kovin, tkalne čolnce in špule (gl. v teh pripomnjah 1. odst. 12. prip. in 1. odst. 10. prip. in prip. 4 k št. 534), škripce v premeru s 155 mm in manj, nadalje praviloma manjše sestavine strojev, ki se za sestavine ne dadó spoznati po posebni obliki in konstrukciji in se morejo poljubno porabljati za kaj drugega, kakor n. pr. vodilni valjci, vodniki niti, travelerji, lesena vretenca, plošče, deli podloge i. dr. (gl. tudi odst. 3 pripomnje 10).

(5) Zaradi carinskega ravnanja s sestavinami strojev iz drugih tvarin nego lesa, železa ali navadnih kovin gl. odst. 2 in 3 v 3. teh pripomnj.

7. (1) Posamez uvažane sestavine strojev, oziroma aparatorov je ocarinjovati kakor dotične stroje (aparate). (Vez.)

(2) V št. 526 do 538 nastavljenе carine se uporabljajo za take sestavine tedaj, kadar stranka ob uvoznem ocarinjevanju predloži za tarifno presojo dotičnega stroja (ozir. aparata) potrebne dokaze. Ako taki dokazi niso predloženi, se ocarinjujejo sestavine strojev in aparatorov (izvzemši sestavine šivalnih in pletilnih strojev) takole:

sestavine iz samega lesa ali s 75 odstotki ali več lesa po št. 536;

sestavine iz navadnih kovin samih ali z več nego 50 odstotki navadnih kovin po št. 537;

ve ostale sestavine, ako je kos težek:

2 q ali manj po št. 528 a,

več nego 2 q po št. 528 b (vez),

ako je kos težek več nego 25 q, št. 528 c do e.

(3) Ako gre za posamez prihajajoče sestavine za stroje (aparate), pri katerih gre za kakovost, ozir. množino podelanih tvarin (št. 526, 530 c in n. p. i. stroji št. 536 do 538), se morejo uporabljati samo tisti carinski postavki, ki ustrezajo tvarinam delov, kar jih je res, in sicer brez ozira na podani dokaz, da more priti v poštev drug tarifni postavek, ako so dane ostale za popolnost potrebne sestavine, in ocarinjovati je potem take delne pošiljatve, sestoječe iz 75 odstotkov ali več lesa, po št. 536, ozir. 530 c 1, pošiljatve, sestoječe iz več

nego 50 odstotkov kovine, po št. 526 c ali 537, druge po št. 526 a in b, 530 c 2 ali 238. (Glej pa 5. teh pripomenj).

(4) Ako zahteva stranka v drugih nego v primerih, imenovanih v odst. 3, za uvažane sestavine strojev ravnanje po carinskem postavku pripadajočega stroja, je treba omenjene dokaze ob uvoznem ocarinjevanju podati z risbami, specifikacijami, fakturami, naročilnimi listi, dopisi, katalogi i. dr. tako, da je izključen vsak dvom.

(5) Ako ti dokazi ob uvoznem ocarinjevanju niso predloženi, imajo odpravljajoči carinski uradi pravico dokaze sprejemati dodatno in tudi vrniti razliko carine.

(6) Fabriški zavodi (predilnice, tkalnice, strojnice itd.) in stranke, ki so prisiljene ponovno dobiti nadomestne dele ali sestavine za gradnjo določenih strojev (aparatorov) iz inozemstva, lahko — namesto risb, ki jih predložijo od primera do primera — vložijo enkrat za vselej podrobne risbe v primernem številu na finančnem ministrstvu, ki jih pošlje tistim carinskim uradom, na katerih se naj ocarinijo ob uvozu. Pripadnost uvažanih sestavin k določenim strojem je poistiniti vselej s tem, da se natančno primerjajo s temi risbami. Na položenih risbah je nazivalo stroja, h kateremu spadajo sestavine, uradno zabeležili, ako bi že ne bilo napovedano, in nastaviti številko, po kateri se naj vrši ocarinjevanje.

(7) Ako nanese tako, se lahko na carinskih uradih položijo tudi vzorci sestavin, kojih pripadnost h kakemu določenemu stroju je že poistnil carinski urad, na kojih podlagi je pozneje prihajajoče enake sestavine odpravljati po dotičnih številkah strojne tarife brez nadaljnjih dokazov.

(8) Povsem specifične sestavine, o kojih pripadnosti k določenim strojem ni nikakega dvoma, in ki se poznajo s samim ogledom, se lahko brez nadaljnjih dokazov odpravljajo po številki dotičnega stroja. Tako se lahko na primer plužna telesa, strugači, črtala, lemeži kar tako ocarinjujejo po št. 530, železna kladiva (kladiva na vodo, repata kladiva za izdelovalnice, plavže za pločevine), železa za kladiva in nakovala za parna kladiva, večje patrone in ploče za stružnice (obe poslednji s težo kosa več nego 5 kg) po št. 538.

(9) Ako gre za sestavine za stroje in aparate, ki so po teži kosa zavezane različno stopnjevanim carinskim postavkom, se mora dokaz raztezati tudi na to, za katero težno stopnjo strojev in aparatorov so določene dotične sestavine.

(10) Sestavine strojev in aparatorov, kojih pripadnost k št. 528, 529 ali 538 se je dokazala ali o kateri ni dvoma, o katerih pa teža stroja (aparata), h kateremu spadajo, ni dokazana, je ocarinjovati po tistem občem, oziroma pogodbenem stavku tiste stopnje teže kosa številk 528, 529 ali 538, v katero spada sestavina po svoji resnični teži.

Ako pa gre v takem primeru za več sestavin, ki spadajo k istemu stroju (aparatu) in ne gredo čez enkratno priredbo, je njihova skupna teža mero-dajna za določbo carinskega postavka.

(11) Določila, da je posamez uvažane sestavine strojev odpravljati kakor dotične stroje, ni uporabljati na take stroje, ki uživajo carinsko ugodnost samo s pogojem, da se uvažajo v popolnem stanju. Temu primerno naj se ob ocarinjevanju sestavin strojev za papir na podstavi določila prip. 7 k št. 538 ne uporablja pogodovana carina 12 K, temveč ustreza pogodbeni carina po teži kosa št. 538, potem ob ocarinjevanju delov voznih lokomobilov za kmetijske namene št. 527 ne pogodbeni postavki 21 K, temveč obči postavki 29 K in odpravljaje sestavine delovnih strojev v neločljivi zvezi s parnimi motorji, ter sesalk z betom in sesalk z masivnim betom, parnih kladiv in parnih žerjavov, s parnimi stroji z betom neposrednje skopčenih naj se ne zaračunajo pogodbeni postavki št. 528, temveč ustrezni pogodbeni carinski postavki št. 536 do 538, ako so pa deli parnih strojev, pogodbeni postavki po teži kosa št. 528.

(12) Pogodovano se dobivajo sestavine, kojih pripadnost k strojem za določni porabni namen se dokaže, po istih pogojih in načinih kakor dotični stroji sami (gl. 20. teh pripomenj); to velja tudi za eventualno zraven uvažane menjalne, nadomestne in rezervne dele (gl. pa odst. 14 teh pripomenj). Vse te sestavine je poočiliti v deklaracijah vedno ločeno opozarjaje na pripadnost k določenemu stroju z navedbo tarifne pozicije in carinskega postavka.

(13) Take sestavine se lahko dobivajo tudi za fabrike, ki izdelujejo stroje iste vrste, in sicer po istih pogojih, kakor če jih neposrednje dobivajo konsumenti.

(14) Sestavine za vozne lokomobile za kmetijske namene št. 527 in za stroje za papir pogodbene opomnje 2 k št. 538 so izključene od po-

godovane dobave (gl. odst. 11 teh pripomenj), prav tako taki nepopolni lokomobili in stroji za papir.

(15) S stroji (aparati) uvažani menjalni, nadomestni in rezervni deli so podvrženi istim določilom kakor posamez uvažane sestavine strojev in aparatov.

8. (1) Ne posebej imenovane dele strojev ali aparatov, ki spadajo po svoji kakovosti pod št. 481 a, ozir. št. 483 a, je ocarinjevati po teh številkah, ako so neobdelani. Razloženo uvažani stroji ali aparati so izključeni od te ugodnosti. (Vez.)

(2) Po tem so za rabo gotovi, če tudi sirovi deli od ravnanja po kakovosti tvarine prav tako izključeni, kakor razloženo uvažani stroji, ako so tudi njihovi deli še sirovi.

(3) Pri sestavinah strojev in aparatov te vrste je dopustna samo odstranitev šivov litja in stiskanja (robov), ki je po obči opomnji 2 a k razredu XXXVIII pri železninah ni smatrati za obdelovanje, s tem da se oddolbejo, odbrusijo (tudi na smirkovih ploščah), pilijo ali odbijejo, nadalje izravnavanje lomnih ploskev, odbijanje glavice litja, potem pri litem jeklu obtesavanje, da se preskusi, jeli brez napake (da se pri obtesavanem litem jeklu doseže gornja ugodnost, se je treba držati v opomnji 2 a k razredu XXXVIII določenih pogojev); vsako drugo obdelovanje, celo golo glajenje ima posledico, da se ravna z njim po določilih za razred XL.

(4) Po št. 481 a, oziroma 483 a izjavljene dele strojev in aparatov je preiskovati s posebno pozornostjo, da se zabrani, da se od te ugodnosti izključeni, razloženo uvažani stroji in aparati ne odpravljajo nepravilno, in odpravljaje te dele mora posredujoči uradnik izvršeno popreskušnjo pošiljatve izrečno poočiliti v revizijskih izvidih.

C. Pojem popolnosti in enkratne priredbe strojev in določila o tem.

9. (1) Stroje in aparate je smatrati za popolne, ako so dani vsi njihovi bistveni (poglavitni) deli — če tudi razloženi —, tudi z enkratno priredbo — to je vse za njihovo delavnost brez-pogojno potrebne sestavine in drugi predmeti v izmeri, potrebni za enkratno delo z njim.

(2) Vozne lokomobile za kmetijske namene, ter stroje za papir je odpravljati samo ob uvozu v popolnem stanju po pogodovanih carinskih postavkih št. 527, ozir. opom. 1 k št. 538; ako ni posameznih sestavin, to ne izključuje uporabljanja za popolne stroje veljajočih carinskih postavkov. Za take v sukcesivnih delnih pošiljativah uvažane stroje veljajo določila 5. teh pripomenj.

(3) S sestavinami in predmeti, ki spadajo k enkratni priredbi strojev in aparatov, so nanje montirani ali ne montirani, je ravnati s strojem (aparatom) po njegovem carinskem postavku privzemši v teži kosa, ozir. po tarifi relevantno razmerje tvarine s pogojem, da se uvažajo hkratu s pripadajočim strojem (aparatom).

10. K enkratni priredbi spadajo (brez ozira na tvarino, iz katere so, izvzemši take iz dragih kovin ali z njimi, gl. odst. 4 v 4. teh pripomenj):

(1) a) takozvani delovni deli, to so tiste sestavine in drugi predmeti, ki opravljajo pravo delo, ki ga je storiti s strojem, in s katerimi je

praviloma ravnati po tarifni kakovosti, ako se uvažajo posebej, n. pr. žage, noži (tudi holandski noži), kalupi za stiskanje, kolki za vtiskovanje, dolbila, železa za izvlačanje žice, stance, prerezi (stance za luknjanje), probijala in sl. orodje, valjarji, ledene stanice, mikalniki, šine mikalnikov (mikalne palice), palice navijalke (za stroje za udarjanje) vretena vsake vrste, žakarske igle, čolnki in spulke za statve za čipke in zastore (izvzemši brze čolnke za tkalske statve, gl. odst. 1 v 12. teh pripomenj in prip. 4 k št. 534), baržunaste šibice, igle (tudi za šivalne, pletilne stroje in stroje za delanje na stanu) i. dr.;

(2) b) armature (varnostne, kontrolne, snažilne itd. priprave), kakor manometri, termometri, kontrolna štela in slični instrumenti, električni signalni aparati, steklene cevi za višino vode, pipe, zaklopnice, sesalne košarke (za sesalke), mazalni aparati (mazalne vaze), zapori za votline in za jame za glen itd.;

(3) c) kotli (izvzemši parne kotle, gl. 18. teh pripomenj, prip. 1 k št. 526 in prip. 2 k št. 528), cevi (ki so neposrednje celokupne sestavine strojev in aparatov, gl. tudi 12. teh pripomenj), ploče za temelje in ležišča s strojnimi ali konstruktivnimi deli (prililitimi stojali, tečajji, izdolbenimi globinami za stojala itd., gl. tudi 12. teh pripomenj), zamašnjaki (izvzemši pri pripravah priproste konstrukcije, imenovanih v obči prip. 1, odst. 2 k temu razredu, teža posameznega kosa pod 20 kg), rešetke in prečnice rešetk, ploče in patrone tokarskega stana, magnetna zažigala (za eksplozijske motorje), škripci (za koloturnike, jermenje, vrvi in slični), ščetke za valjarje, odmerjene verige, vzmeti za stroje i. dr., tkalski listi in tkalski stremeni, platine (za nogavičarske statve in žakarske stroje), maillons, obročni travelerji, vodilni valjci, provodniki niti, ploče, podstavni deli i. dr. (gl. tudi odst. 4 v 6. teh pripomenj), vrvice vretena, žakarske vrvice, prevozne rute, stiskalne rute, rute za prekapanje, manchons (prej imenovani, iz tkanin obstoječi predmeti pa ne v metrskem blagu, temveč že za dotični stroj gotovo prirejani), cevi za filtriranje prahu (plašči v konični obliki za filterje za prah) in sl.;

(4) d) za montiranje strojev (aparatorov) ali njihovih sestavin služeči predmeti, kakor vijaki (tudi kotvični vijaki in klini), zakovice, žebliji, klinci, zagozde in dr.

(5) e) Izmed izmenjalnih garnitur, ki se uvažajo hkratu, se more samo eden najtežji izmenjalni del, ki je potreben za popolnost, ocariniti s strojem za stroj.

(6) Z vsemi drugimi izmenjalnimi deli je ravnati vedno posebej kakor z nadomestnimi ali rezervnimi deli in predmeti.

(7) Pač pa je po istih pogojih (istočasen uvoz in enkratna priredbena izmera) odpravljati pristojstvo, to so ne za obratovanje samo, temveč le za postavljanje, vzdrževanje in strežbo

strojev in aparatov potrebni predmeti, kakor ograje, stopnice, platišča, svetilnice, pločevinske konvice, posode za mazanje z oljem (konvice za vlivanje olja), ključji za vijake, greblje (žežljji), kleščice za žrvavico i. dr. sicer s pripadajočimi stroji (aparati) po njihovem postavku, toda za razliko od predmetov, imenovanih pod a—e, se ne smejo vračunjati v težo kosa, ozir. razmerje tvarine.

(8) Spredaj stoječa določila veljajo tudi ob uvozu strojev in aparatov v delnih pošiljativah (gl. 5. teh pripomenj) s pogojem, da se v delnih partijah skupaj uvozi bistveno popoln stroj.

11. (1) Vsako množino v prip. 10 navedenih predmetov, ki presega izmero enkratne priredbe, je ocarinjovati vedno posebej in jo v deklaracijah navajati tudi vedno ločeno, in sicer je izmed njih tiste predmete, ki se kvalifikujejo za sestavine strojev, odpravljati po razredu XL, ostale pa po njihovi tarifni kakovosti.

(2) Pri delovnih delih, imenovanih v spredaj stoječi prip. 10, lit. a), je za presojo enkratne priredbe dati v podstavo najvišjo kapaciteto dotičnega stroja, t. j. za enkratno delo potrebni stavek smatrati tisto število, ki se more naenkrat staviti v stroj in s katerim more istočasno opravljati svoje delo; tako je n. pr. pri stroju za led, ki ima eventualno najvišjo kapaciteto 24 ledenih stanic, izmed stanic, ki se uvažajo s strojem, ocariniti to število po carinskem postavku stroja za led, vse ostale pa po kakovosti tvarine.

(3) Ako so predmeti, ki jih je v zmislu določil 1. in 2. odstavka te pripomnje ocarinjovati po njihovi tarifni kakovosti, zamotani skupaj s stroji in so samo manjši del pošiljatve, ki je priglášena za uvozno odpravo, se lahko, ako bi se le težko vzeli iz omota, da bi se posebej tehtali, to opusti, ako se njihova teža dokaže iz specifikacij, ki jih predloži stranka, in sicer tako, da ni nika kega dvoma.

12. (1) Vedno posebej po tarifni kakovosti pa je ocarinjovati — tudi če se uvažajo hkratu s stroji in aparati, celo v montiranem stanju — vse tiste predmete, ki se morejo, če tudi so potrebni za obrat ali za strežbo strojev (aparatorov), eventualno porabljati v poljubnem številu pri istem stroju, oziroma nadomestiti z drugimi sličnimi, kakor so n. pr. uteži (za balansiranje, napanjanje, obremenjanje i. dr.), tudi pritege (uteži, kroglice) za mline s pritego (bobnom, kroglo), transportne posode za viseče železnice ter obešalni locnji za nje, žakarske karte, neodmerjene verige, vrvi (tudi iz žice), gonilni jermeni, pasovi iz jeklene žice i. dr., nadalje nastopno imenovani predmeti: cevi vsake vrste za ognjegasne brizgalnice i. dr. (izvzemši cevi filterjev za prah, gl. odst. 3 v 10. teh pripomenj), okovi strgač (trakovi strgač, gl. 13. teh pripomenj), brzi čolnki (za tkalske statve, gl. odst. 1 v 10. teh pripomenj in prip. 4 k št. 534), spulke za natikanje (za motovila i. dr.), predilni lonci (stiskalni lonci), potem ravne ali samo za-

krivljene cevke, ki služijo samo za dovajanje ali odvajanje pare, vode, vročega zraka, kislin, lugov ali drugih snovi, ali prevajajo produkt enega aparata v drug aparat in niso neposredne celokupne sestavine strojev in aparatov (gl. tudi odst. 3 v 10. teh pripomenj), s stroji še ne skupaj zgrajene (montirane) ploče za temelje in ležišča brez strojnih ali konstruktivnih delov (gl. tudi odst. 3 v 10. teh pripomenj), tiri (šine) za vozne žerjave ali za transportne namene in vse tkanine v metriskem blagu (gl. odst. 3 v 10. teh pripomenj).

(2) Na strojih (aparatih) že montiranih vrvi, gonilnih jermenov, cevi itd. ni treba snemati zaradi ocarinjevanja po njihovih tarifni kakovosti, ako se more njihova teža posneti iz predloženih, popolnoma verjetnih specifikacij.

13. (1) Okove strgač je ocarinjovati vedno posebej po št. 467. (Vez.)

(2) Po tem načelu je tudi vedno posebej ocarinjovati že na ščeticah (kardah) (strojih za strganje, grebenanje) ali na drugih strojih montirane strgače (mikala).

(3) Teža okovov strgač, ki so montirani za uvažanih strojih, se lahko poizve na eden izmed nastopnih načinov:

(4) a) Ako se dadó okovi strgač snemati, se neposrednje tehtajo;

(5) b) ako se ne dajo popolnoma, temveč le deloma sneti, se najde teža s tem, da se preračuni na podlagi površine in teže tistega dela, ki se sname;

(6) c) ako se ne more sneti niti eden del okovov, se preračuni teža kakor pod b) na podlagi vzorca obložka strgače, ki se predloži, ali ako se ne more dati na razpolaganje, se vzame za podlago teže specifikacija teže, ki jo podá fabrikant stroja. Ako bi bili dani pomisleki zoper pravilnost specifikacije, se lahko, ko se je pobrala višja vpoštevna carina, pozneje poizve teža na kraju določbe, s tem, da se res tehta okov (ali del okova), ki ga je snel montér, ali pa se mora ocariniti cel stroj po št. 467.

(7) Pri sestavinah strojev, montiranih z okovi strgač (n. pr. pri palicah od pokrova kard), je poizvedeti teža strgač, ki jih je ocariniti po št. 467, tudi na eden izmed navedenih načinov.

(8) Kakor sestavine strojev je ocarinjovati po razredu grebene na lesenih podlagah s prerezom v obliki krogovega segmenta (kakor se porabljajo za obložek tamburjev predilnih pripravljalnih strojev, doferski obložki (to so obložki

valjarjev za snemanje potirkov z grebenalnih in mikalnih strojev, sestoječi iz močnega pasa, obbitega z jekleno pločevino in opremljenega s kolenčasto zakrivljenimi klinčki), šine grebenov (fallers) za stroje za pripravljanje lanu in česanje volne (sestojče iz jeklenih palčic — tudi z medeno pločevino prevlečenih lesenih deščic — z vstavljenimi iglami za grebenanje) in valjarji z iglami za frotérje (votli valjarji iz medi, ki so na zunanji strani plašča nagosto posuti z iglami).

(9) Glej tudi odstavek 2 prip. 6 k št. 461.

14. (1) Bakreni in medeni valjarji in ploče, gravirani ali ne, za tuzemske tiskarne tkanin in apreturne zavode s posebnim dovoljenjem prosto.

(2) Ta ugodnost velja tudi za take plašče valjarjev in za bakrene in medene valjarje z jeklenim jedrom, prav tako za valjarje in ploče za paljenje (tudi palilni cilindri); bakreni in medeni valjarji in ploče za tiskanje voščenega in usjnega sukna ali linoleja i. sl. apretiranih tkanin tudi niso izključeni od carinske prostosti.

(3) Carine prosto dobivanje na podlagi te opomnje je odvisno od dovoljenja finančnih deželnih oblastev.

(4) Industrijei, ki želé dobiti to dovoljenje, morajo svojo prošnjo vložiti po trgovinski zbornici okraja, v katerem je dotični zavod. V prošnji je navesti vrsto in obseg njihovega fabriškega obrata, kraj dobave, prilično število kosov in približno težo za potrebsčino enega leta, ter vrednost valjarjev ali ploč in carinski urad, na katerem se naj odpravljajo ob uvozu. Trgovinske zbornice morajo te prošnje preskusiti gledé pravilnosti navedb in jih s svojim mnenjem poslati finančnemu deželnemu oblastvu. Takih dovoljenj ni podeljevati na daljšo dobo nego na tri leta.

(5) Ako je nujno, se sme stvar dobiti še, preden dospé odločba, ako se položi dotična tarifna carinska pristojbina.

(6) Carine prosto dobivani valjarji in take ploče se smejo porabljati samo v tistem zavodu, za katerega se je podelilo dovoljenje, in se torej ne smejo prodajati dalje; ako se ne porabljajo več, jih je treba deformirati.

15. Obrambne odeje iz impregniranega, ozir. pokotranjenega platna, v katerih se uvažajo lokomobili, mlatilni stroji in drugi stroji in imajo strojem ustrezno obliko s tem, da se tako prikrojjjo, sešijejo itd., je smatrati, da spadajo k carini zavezani teži stroja, toda ni jih vštetí v težo kosa.

D. Teža kosa, razmerje tvarine, pogonske priprave (transmisije in vretenice), skupaj zgrajeni stroji, fabriške uredbe.

16. (1) Pri strojih in aparatih, ki so podvrženi po teži kosa stopnjevanim carinskim postavkom, ozir. pri katerih je težno razmerje podelanih tvarin (les, železo, navadne kovine) merodajno za tarifno uvrstitev, je v to razmerje privzeti teža vseh k popolnosti, ozir. k pravemu obratovanju potrebnih delov in drugih predmetov, ako jih je kakor take ocariniti po določilih 9. in 10. teh pripomenj z dotičnimi stroji (aparati) (izvemši v odst. 7 prip. 10 imenovane predmete, gl. dalje spodaj odst. 4); za presojo carinskega postavka po teži kosa, ki ga je uporabiti, je merodajna, ako je stroj (aparat) predložen v svojih bistvenih (poglavitnih) delih, resnično dana teža, kolikor stranka ne more dokazati teže celega stroja. Pri strojih, ki jih je ocariniti po kosmati teži, je merodajna za uporabo težne stopnje samo čista teža, ne kraté ocarinjevanja po kosmati teži.

(2) S stroji (aparati) že skupaj zgrajene ploče za temelje in ležišča (tudi brez strojnih ali konstruktivnih delov, gl. 12. teh pripomenj) je privzeti v težo kosa dotičnega stroja (aparata).

(3) Čista teža strojev, podvrženih po teži kosa različno stopnjevanim carinskim postavkom, se lahko tudi preračuni, odbivši zakonito določene odstotke tare od kosmate teže. Toda carinski uradi morajo v tistih primerih, v katerih se preračunjene teže kosa ne oddaljijo daleč od težnih stopenj, ki so zavezane višjim carinskim postavkom, omot natančno presoditi v tem oziru, ali ni dan v 3. odstavku § 12 izv. predp. omenjeni primer, in potem efektivno poizvedeti čisto težo.

(4) V težo kosa ni privzeti predmetov (pristojstva), ki služijo samo za postavljanje, vzdrževanje in strežbo strojev in aparatov, nadalje vseh tistih delov in drugih predmetov, ki segajo čez enkratno priredbo stroja, končno v 12. teh pripomenj imenovanih predmetov, ki jih je ocarinjovati vedno posebej po kakovosti tvarine.

(5) Obrambnih odej iz impregniranega, ozir. pokotranjenega platna (gl. spredaj stoječo prip. 15) tudi ni vračuniti v težo kosa, merodajno za višino carinskega postavka.

(6) Zaradi privzetja vretenic, ki so neposrednje spojene s stroji, v težo kosa gl. prihodnjo prip. 17.

17. (1) Delovni stroji dobivajo svoje gibanje ali naravnost od vira sile ali s posredovanjem posebnih pogonskih priprav (gibalnih mehanizmov), sestojčih iz vreten, tečajev, konsol, vesil, stenskih omar, ploč za jermene, zobatih koles, skopčal, obročev in plošč za nastavljanje, priprav za izmikanje itd., kakor transmisij in vretenic.

(2) Transmisije ne prenesejo od vira sile prejetega gibanja neposrednje, temveč z jermeni,

vrvmi i. dr. na delovne stroje ali njihove vretenice in so nameščene navadno na stropu ali ob stenah, češče tudi pod podom strojnih dvoran.

(3) Transmisije je odpravljati vedno posebej po št. 538, tudi če se uvažajo hkratu s stroji, ki jih naj poganjajo; pri tem je smatrati vsak niz transmisijjskih vreten zase za en stroj (gibalni mehanizem) in ga je ocariniti po njegovi lastni teži kosa.

(4) Za niz transmisijjskih vreten je smatrati vsoto vseh v isti dolžinski smeri skopčanih vreten, ki imajo samo eno smer gibanja in eno vrtilno brzino, s pripadajočimi tečaji (vesili, stenskimi omarami itd.), nastavnimi obroči, skopčali i. dr. in neposrednjimi organi za prenos gibanja (plošče za jermene in nastavne plošče, zobata kolesa, priprave za izmikanje itd.). Mehanizmi za prenos sile, ki so morda v zvezi z nizom transmisijjskih vreten in ki lahko dobè drugo smer gibanja ali drugo vrtilno brzino (z jermeni, zobatimi kolesi itd.), ne spadajo več k prvemu nizu transmisijjskih vreten, temveč so zase že nov niz, ki ga je po carinski tarifi obravnavati kakor poseben stroj.

(5) Transmisijjske naprave, ki sestojè iz več nizov transmisijjskih vreten, se torej ne morejo ocarinjovati kakor celota (to je kakor en stroj po svoji skupni teži kosa), temveč ocarinjovati jih je za toliko samostojnih strojev, kolikor je nizov.

(6) Vretenice dobivajo gibanje od transmisije ali od vira sile in ga vodijo modificirano naravnost po vretenih, zobatih kolesih itd. na pripadajoči delovni stroj; vretenice so praviloma nameščene na posebnih kozlih pred delovnimi stroji, večsah deloma oprte nanje, kakor pri mnogih kalandrih, ali so nastavljene na stroje same, ki jih je goniti, ali v nje deloma vdelane.

(7) Ne za vretenice v gorenjem zmislu je smatrati pogone, ki so po prostoru docela ločeni od strojev, ki jih je poganjati, in z njimi spojeni samo z jermeni ali z vrvmi, kakor n. pr. takozvani prenosniki; ocarinjovati jih je vedno posebej kakor transmisije po št. 538 (gl. odst. 3 te pripomnje).

(8) Nasprotno je vse pogone in vretenice, ki so vdelaane v stroje, postavljene na stroje, tudi poleg strojev montirane na skupni temeljni ploči, ali — ako bi tudi tega ne bilo — vsaj s skupnim vretenom ali s prestavo zobatega kolesa vplivajo naravnost na stroj, smatrati za celokupne, nalašč za dotične stroje konstruirane pogonske naprave, brez katerih se ne morejo pogoniti, in ob istočasnem úvozu s pripadajočimi stroji, ki jih naj gonijo, ocarinjovati po njihovem postavku; pri strojih, ki so podvrženi po teži

kosa stopnjevanim carinskim postavkom, je v to težo privzeti težo takih vretenic.

(9) Posebej, brez strojev, h katerim spadajo, uvažane pogonske priprave je odpravljati za samostojne gibalne mehanizme slično transmisijam dotlej, dokler se ne dokaže, da spadajo k določenemu stroju kakor tudi da z njim niso spojene z jermeni ali vrvmi, temveč neposrednje (z vretenom, prestavo zobatega kolesa i. dr.).

18. (1) Skupaj zgrajene, različno tarifovane stroje — izvzemši delovne stroje v neločljivi zvezi s parnimi motorji št. 528 — je ocarinjevati ločeno ustrezno tarifnim znakom posameznih strojev. Skupne dele (n. pr. vretena, temeljne ploče s strojnimi deli i. dr.) je pri tem prištevati teži težega stroja.

(2) Ako bi ločitev ne bila možna, mora stranka predložiti verjetne težne specifikacije ali na njeno prošnjo in na njene stroške se lahko s pomočjo izvedenca ceni na posamezne stroje pripadajoča teža, drugače je skupaj zgrajene stroje odpravljati za celoto po carinskem postavku, pripadajočem na najvišje ocarinjeni stroj. Težo kosa najvišje ocarinjenega stroja ceni v tem primeru carinski urad, da se določi carinski postavek, ki ga je uporabiti, (pri strojih, s katerimi je ravnati po teži kosa) in v dvomnih primerih je najvišji carinski postavek vpoštevni tarifnih pozicij vzeti za podlago za preračun carinskih pristojbin.

E. Stroji in aparati za določen namen porabljanja po posebno znižanih carinskih postavkih.

20. (1) Kakor stroje za določen namen porabljanja je šteti: Popolne vozne lokomobile za kmetijske namene št. 527, tekstilne stroje št. 531 (izvzemši rouleaux-stroje za tiskanje tkanin, vezenske stroje in stroje mikalnike, navedene tudi v št. 531), 532, 534 a 1, b in c, stroje za česljanje na valjarje za bombaž z uredbo obložka strgač in stalve na valje težke po kosu 50 g in manj pogodbenih opomenj 1 in 3 k št. 538. Dokaz je potreben vrhutega pri carinsko pogodovanem odpravljanju pravega stroja za papir s sušilnim aparatom pogodbene opomnje 2 k št. 538.

(2) Imenovani stroji se smejo odpravljati po posebno pogodovanih (znižanih) carinskih postavkih, pripadajočih po teh številkah, vobče samo, kadar jih dobivajo industrijci ali kmetovalci, ki jih potrebujejo, in samo, ako so izpolnjeni pogoji, ki jih obsega na koncu te pripomnje pridejana tabela.

(3) Zaradi carinskega ravnanja s sestavinami takih strojev glej odst. 12—14 v 7. teh pripomenj.

(4) Za stroje in aparate tega tarifnega razreda, ki jih je odpravljati po posebno

(3) Zaradi ravnanja z orodjem za stiskani zrak (stroji za stiskani zrak) gl. občo prip. 1, odst. 3 k št. 452—460.

(4) Parne stroje v zvezi z delovnimi stroji — tudi posebej zamotane ali razložene — je samo tedaj odpravljati skupaj po št. 528, ako sta oba stroja v popolnem stanju za uvozno ravnanje ali ako se podaja iz konstrukcije, da naj se oba neposrednje skopčata; tej okolnosti je ob reviziji posebej posebno pozornost.

(5) Vse druge motorje v zvezi z delovnimi stroji ali aparati je odpravljati posebej po št. 528 (ozir. električne po št. 539, avtomobilske motorje po št. 554), stroje ali aparate pa po njihovih posebnih številkah, ako se dá teža posameznih strojev dognati po določenih 2. odstavka teh pripomenj.

(6) Ločeno ocarinjevati je tudi dovoljeno, ako so stroji ali aparati v kombinaciji s predmeti, ki ne pripadajo razredu XL in pripuščajo samostojno rabo, kakor n. pr. odri za vodila, transportne omare itd.

19. Fabriških oprav ali naprav ni ocarinjevati za skupaj spadajočo celoto po eni številki tarife za stroje, temveč posamezne stroje in aparate, ki oskrbujejo v sukcesivnem teku fabricacije samostojen del na dovršitev fabricacijskega stadija merečega delovnega procesa, odpravljati zase kakor stroje in aparate po posameznih tarifnih pozicijah, pod katere spadajo.

znižanem carinskem postavku tedaj, kadar se uvažajo za določen namen porabljanja, je zagotoviti razliko med občim postavkom in pogodbeno pogodovano carino, kadar jih dobivajo trgovci. Položena varščina se vrne, ako se v teku leta dokaže, da se je stroj, oziroma aparat v resnici izročil določenemu namenu porabljanja.

(5) Stroji in aparati, za katere ni omejen tak namen porabljanja, se odpravljajo po pogodbenem carinskem postavku tudi tedaj, ako se uvažajo za trgovino.

(6) Odpravljaje stroje za določen namen porabljanja je to okolnost poočiti v izjavah, ako jih dobivajo trgovci, in stroje je v izjavi vzeti v razvidnost, da se omogoči svoječasno vračilo carinske varščine, po tipu, fabricacijski številki itd. ter navesti posamezno težo. Stroje in aparate, za katere je predpisan dodatni ogled, da se doseže pogodovani carinski postavek, je opremiti s primernimi znamenji identičnosti.

(7) Gledé višine varščine, ki jo je pobirati, glej tabelo na koncu te pripomnje.

(8) Ako se taki stroji in aparati v teku enega leta odstopijo industrijem ali kmetovalcem, je to naznaniti carinskemu uradu, ki jih je ocarinil, s primerno specifikacijo strojev.

(9) Zagotovljena razlika carine se lahko potem vrne, ako se z naznanilom odstopa izroči hkratu v naslednjem predpisano potrdilo pristojne trgovinske in obrtne zbornice ali kmetijske glavne korporacije.

(10) Pri strojih, za katere je v tabeli predpisan dodatni ogled, t. j. dognanje, da služijo stroji, ki so postavljeni v dobitnikovem zavodu v stanju, sposobnem za obrat, navedenemu namenu porabljanja, se je držati naslednjega ravnanja.

(11) a) Dodatni ogled morata opraviti dva carinska uradnika.

(12) b) Identičnost stroja se mora dognati na podlagi znamenj identičnosti, nameščenih ob prvotni odpravi, primerjaje stroj z izjavnico, z risbami in specifikacijami sestavin, carinskouradno potrjenimi ob uvoznem odpravljanju, in potrditi se mora na četrti strani izjavnice. Odposlani carinski uradniki naj potrdé, da spada stroj po določilih razreda XL v tisto tarifno pozicijo, koje uporaba se zahteva po podani izjavi.

(13) c) Ako so pa že ob prvotni odpravi stvarni dvomi o carinskem postavku, ki se naj uporabi, ali ako se pokažejo šele pri ogledu stroja, postavljenega v fabriki tako, da se lahko obratuje, naj carinski urad privzame k ogledni komisiji strokovnjaka, oziroma naj ga pozneje odpošlje v dotični fabriški zavod, da si ogleda stroj. Mnenje strokov-

njaka je priložiti dotični izjavnici. Dodatni ogled omenjenih strojev po strokovnjakih naj se tudi opravi na podlagi gori omenjenih listin.

(14) d) Strokovnjaka naj izbere carinski urad iz imenika izvedencev, ki ga sestavi pristojna trgovinska in obrtna zbornica za ta namen.

(15) e) Stroške hišnega ogleda in posredovanja strokovnjaka naj plača tisti, ki podá izjavo.

(16) Pri strojih, za katere je v tabeli predpisano potrdilo pristojne trgovinske in obrtne zbornice, ozir. kmetijske glavne korporacije, mora to potrdilo dokazati, da je stroje, ki se dobé, pridobil določen zavod (kmetija) za svoje gospodarstvo in da se tam porabljajo namenu primerno. Pri strojih št. 531 za pripravlanje in podelovanje, za predenje in prepredanje prediv razreda XXIII in svile, nadalje pri tkalskih statvah za svilo in pomožnih strojih za tkanje svile št. 534 mora potrdilo pristojne trgovinske in obrtne zbornice obsegati tudi potrdilo, da zavod, ki jih dobiva, tudi podelava oznamenjena prediva.

(17) V omenjeni tabeli predpisana potrdila trgovinskih in obrtnih zbornic, oziroma kmetijskih glavnih korporacij ne odvezujejo carinskega urada natančne preskušnje o tarifni pripadnosti stroja.

(18) Carinsko zagotovilo ali da se po odposlanih carinskih uradnikih dožene, da so stroji, ki se dobé proti potrdilu, postavljeni v fabriki, se sme zahtevati samo, ako je utemeljen dvom.

(19) Pri tistih strojih, za katere naj po tabeli, da se dožene carinska ugodnost, carinski uradniki doženejo, ali je stroj v dotičnem fabriškem zavodu postavljen tako, da se lahko obratuje, ni treba predložiti prej omenjenega potrdila trgovinskih in obrtnih zbornic.

Tabela strojev, ki se proti dokazu odpravljajo s carinsko ugodnostjo.

Št.	Oznamenilo stroja	Carinski postavek za 100 kilogramov				Oblika dokaza		
		brez dokaza		z dokazom *)				
		po št.	K	po št.	K			
527	Popolni vozni lokomobili za kmetijske namene	527	29	527	21	Potrdilo **)		
531	Stroji za pripravljanje in podelovanje lanu, konoplje, jute in drugih k razredu XXIII spadajočih prediv in svile; potem vsi za predenje in sukanje teh prediv spadajoči stroji	533	14	531	7	Potrdilo **)		
	Stroji za pripravljanje in podelovanje česane volne; potem vsi stroji, spadajoči k predenju in sukanju česane volne	533	14	531	7	Dodatni ogled		
532	Stroji za pripravljanje in podelovanje bombaža s stroji vred, spadajočimi k predenju in sukanju, kolikor niso določeni za predenje odpadkov ali mikane preje	533	14	532	5	Dodatni ogled		
534 a 1	Statve in pomožni stroji za tkanje svile, izvzemši stroje za zlaganje in snovanje	534 a 2	14	534 a 1	10	Potrdilo **)		
534 b	Statve za pasove, opase in cevi	534 a 2	14	534 b	5	Dodatni ogled		
534 c	Stanovi (kolikor ne spadajo pod št. 534 b)	534 a 2	14	534 c	10	Potrdilo **)		
534 c	Pomožni stroji za delanje na stanovih	534 a 2	14	534 c	10	Potrdilo **)		
534 c	Stroji za zlaganje in snovanje	534 a 2	14	534 c	10	Potrdilo **)		
538 Op. 1	Sirovi za češljuganje na valjarje za bombaž z uredbo obložkov strgač	538	Pogodbene carine po teži kosa	538	5	Dodatni ogled		
538 Op. 2	Pravi stroj za papir s sušilnim aparatom			Op. 1			Op. 2	Dodatni ogled
538 Op. 3	Statve na valjarje kos težek 50 g in manj			Op. 2			Op. 3	Potrdilo **)

*) Ako jih dobé trgovci, je za vse v tabeli navedene stroje ugotoviti razliko na carinske postavke, ki pridejo v poštev, ako ni dokaza; ako jih dobé industrijci, naj se ugotovi le v primeru predpisanega dodatnega ogleda. Zagotovilo se vrne pri trgovcih po naznanilu prodaje in oddaji dokaza uporabe, pri industrijcih po izvršenem dodatnem ogledu.

**) To potrdilo mora izdati gledé popolnih voznih lokomobilov za kmetijske namene pristojna kmetijska glavna korporacija, sicer pa pristojna trgovinska in obrtna zbornica.

Za pristojno je smatrati tisto kmetijsko glavno korporacijo, oziroma trgovinsko in obrtno zbornico, v koje okolišu je obratovališče, v katerem se postavijo in so bodo rabili dotični stroji.

XL, 526.

	za 100 kg	
	obč.	pogođb.
526. Parni kotli; destilacijski, hladilni in kuhalni aparati; kapnice (rupe) in tanki; vsi ti dogotovljeni, tudi s pripadajočo in montirano armaturo:		
a) iz železa	26.—	—
1. destilacijski, hladilni in kuhalni aparati		24.—
2. drugi		20.—
b) iz železa, s sestavinami iz navadnih kovin	32.—	30.—
c) in navadnih kovin	40.—	—
1. kapnice (rupe) in tanki		40.—
2. drugi		32.—

Pripomnje. 1. (1) Parni kotli (težeci in stoječi) so aparati, v katerih se proizvaja vodena para za obratovanje parnih strojev, kurilnih naprav, vrelnih in izparivalnih aparatov; delajo se navadno iz železnih ploč, včasih iz bakra, ali iz litega železa.

(2) Parni kotli so ali valjasti kotli, kotli s spodnjim kotlom, kotli s cevmi za en plamen ali dva plamena ali za dim in ogenj. Kotli s cevmi za vodo, pri katerih tvorijo stanice za vodo skupaj s cevmi pravi parni kotel, ter parni zbirachi (cilindri kotli, ki služijo deloma tudi za pregrevanje pare) in pregrevači pare (kačaste cevi) spadajo prav tako kakor na vozni stojalih montirani parni kotli brez zveze s strojnimi deli k št. 526.

(3) Parni kotli za lokomotive in lokomobile brez zveze s strojnimi deli spadajo pod št. 526. Isti skupaj zgrajeni s parnimi stroji ali deli takih strojev (parni cilindri itd.) spadajo k št. 527, ako se dokaže ali brezdvomno spozna, da so taki.

(4) Gledé kurilnih in netilnih priprav gl. tudi občo pripomnjo 1 d k št. 536 do 538.

2. (1) Parni kotli s pripadajočo montirano armaturo se ocarinjujejo z njo po št. 526. K armaturi spadajo: zaklopnice za vpuščanje in izpuščanje vode in pare, plavači, varnostne zaklopnice, žvižgaljke za alarm, električni signalni aparati, manometri, cevi za višino vode in slične varnostne in kontrolne priprave, polnilne priprave, zaklopnice za zapiranje, zapori za votline in luknje za glen, priprave za odvajanje glena iz kotla i. dr.

(2) Take ne montirane armature je obravnavati po njihovi tarifni kakovosti.

(3) Parniki, noge in šape kotlov, nadalje priprave za sušenje pare (parna sušila, izločila vode), regulatorji cevi za višino vode i. dr. ne spadajo k armaturi, temveč so celokupne sestavine parnega kotla in jih je vedno odpravljati po št. 526.

3. (1) S parnimi kotli uvažane in k njim spadajoče predogrevače vode za polnjenje

kotlov in naprave za netenje (ognjišče, rešetke, vratca za ogenj in pepel, kanale za dim, cevi za odvajanje dima [dimnike], pripone, podpore i. dr.) je tudi ocarinjevati po št. 526.

(2) Posebej uvažane predogrevače ali naprave za netenje pa je kakor ne posebej imenovane aparate odpravljati po št. 537 ali 538, posebej uvažane železne rešetke in prečnice rešetk pa po št. 481, ozir. 483.

4. (1) K destilacijskim aparatom spadajo priprave, ki služijo za navadno tako vlažno kakor tudi suho, ter za frakcionirano destilacijo. Večinoma sestojé iz mehurja, ozir. destilacijskega kotla ali retort, šlema in hladilne priprave jako različne konstrukcije, tudi z montirano armaturo.

(2) Taki aparati se poglavito porabljajo za žganjarnice, za dobivanje svetilnega olja, bencina itd. iz sirovih rudninskih olj, svetilnega plina itd. iz premoga, najrazličnejših kemijskih snovi iz kotrana, za destilacijo lesa itd. *)

(3) Kačaste cevi (bodisi da so določene za kurjenje mehurja s paro ali za hladilno pripravo), rektifikatorje, deflegatorje i. dr. je odpravljati tudi po št. 526.

(4) Gledé pripadajočih netilnih naprav gl. spredaj stoječo pripomnjo 3.

5. (1) K hladilnim aparatom spadajo hladilne ponve, hladilne ladje, stopniški hladilniki in slične za tehniško porabljanje določene priprave za hlajenje tekočin, tudi če so opremljeni z ventilacijskimi pripravami, mešali, mehovi, hladilnimi kačami i. dr.

(2) K hladilnim aparatom spadajo tudi kondensatorji s cevmi (površinski kondensatorji) za parne stroje in parne turbine, sestojé iz okrova in iz cevi za hladilno vodo, kojih površina služi za ohlajanje (kondenzacijo) pare ali pri katerih se para kondenzira v ceveh brez dotike s hladilno vodo, nadalje posebej uvažani kondensatorji slične konstrukcije za stroje za mrz (led).

*) Carinski uradi so dolžni o vsaki ocarinivni destilacijskega aparata, ki je pripraven za destilacijo davku zavezanih predmetov, obvestiti oddelek finančne straže, v čigar okrožju ima prejemnik svoje stanovišče (uk. fin. min. z dne 21. julija 1899. l. [uk. št. 149]).

(3) Mešala sama, pri katerih je ohlajanje sekundarno, ter hladilni stroji in stroji za proizvodnjo mraza (ledu) spadajo k št. 538, ozir. 537.

(4) Hladilni aparati s 75 odstotki in več lesa, št. 536.

(5) Omare in skrinje ledenice za domačo rabo je ocarinjovati po kakovosti tvarine.

6. (1) Kuhalni aparati so aparati za poparjanje, vakuum-aparati in slične druge različno konstruirane priprave, ki služijo za obrtne in fabriške namene in v katerih se proizvajajo z neposrednim netenjem ali z dovajanjem pare mnogoterni vmesni in finalni izdelki z vrenjem in izparivanjem. Semkaj spadajo n. pr. aparati za vrenje cukra, ponve za začimbo (varilne ponve), za vrenje pivne začimbe, aparati za kuhanje drozge, skroba in kletja, kuhala za celulozo i. dr.

(2) Prenosni aparati za kuhanje krme in parjenje za kmetijske namene, št. 530, naprave za pasterizovanje, št. 538.

(3) Gledé pripadajočih netilnih naprav gl. spredaj stoječo prip. 3.

(4) Odprte kadi za čiščenje in ne s hladilnimi ali kurilnimi kačami opremljene kadi za drozgo ne spadajo semkaj, temveč jih je, ako nimajo strojnih priprav, ocarinjovati po kakovosti tvarine, n. pr. iz železa po št. 444; v zvezi s strojnimi sestavinami jih je odpravljati po št. 536—538.

(5) Ognjišča za kuhanje, kuhinjska ognjišča, kotle za pranje, navadno posodo za kuhanje je obravnavati po kakovosti tvarine.

7. (1) Kapnice (rupe) in tanki so kotlaste shranke za hranibo tekočin; njihova armatura je lahko iz: polnilnih in praznilnih priprav, zaklopnice, tudi zapornih priprav iz žičastih tkanin, ventilacijskih priprav, nastavkov itd.

(2) Kapnice (rupe) in tanki montirani na železnih stojalih železniških voz ali vdelani v železne tovorne vozove, gl. prip. 2 k št. 555; v ladje

vdelane je ocarinjovati posebej, na cestnih vozilih ali vohnih stojalih montirane z njimi po št. 526.

8. (1) Po št. 526 je ocarinjovati tudi druge zaprte (zanetane) večje shranke, ter jeklene steklenice (bombe), ki služijo za shranjevanje in za prevažanje potekočinjenih plinov (ogljikove kisline, amonjakovega plina).

(2) O carinskem ravnanju z uvažanimi polnimi jeklenimi steklenicami gl. iz. prep. § 14.

9. (1) Vse v št. 526 tarifovane predmete iz železa, to je večji del iz železa, z montiranimi ali ne montiranimi sestavinami iz navadnih kovin (kakor železne parne kotle z vrelnimi cevmi iz bakra ali medu) ali z montirano armaturo iz navadnih kovin (n. pr. tanke z medenimi zaklopnici itd.) je ocarinjovati po b, vse predmete te številke iz navadnih kovin, t. j. po več nego 50 odstotkih iz navadnih kovin pa po c.

(2) Razloženo uvažane gotove predmete št. 526, ter posebej uvažane sestavine takih predmetov, ki so po obliki in obdelovanju z luknjanjem, vrtanjem, stavevanjem itd. toliko narejeni (dogotovljeni), da se morejo z golim netanjem sestaviti v popolne kotle itd., je ocarinjovati po tej številki, in sicer predmete iz železa po lit. a tedaj, kadar so istočasno uvažani ne montirani kovinski deli zgolj kosi armature, po lit. b in c pa, kadar so ti ne montirani kovinski deli konstruktivne sestavine predmetov samih.

10. (1) Zaprte shranke št. 526 v zvezi z drugimi strojnimi pripravami, n. pr. vozne, toda ne samovozne vozove za škropljenje cest s pripravo za pometanje, aparate za polnjenje steklenic in sodov itd. je obravnavati po tej številki tedaj, kadar je kotel glavna sestavina stroja; ako je pa strojna priprava merodajni, ozir. bistveni del in ako prevladuje po teži, je celo pripravo (vštevši kotel, gl. občo prip. 10, odst. 3 k temu razredu) odpravljati kakor n. p. i. aparat št. 537 ali 538.

(2) Pri takih aparatih, ki jih je ocarinjovati po njihovi glavni sestavini kakor kotle št. 526, je za presojanje njihove uvrstitve v eno subpozicij b ali c poštevati tudi delež teže železa in navadnih kovin ostalih sestavin (strojnih priprav, stojal itd.).

527. Lokomotive in tenderji; lokomobili

Popolni vozni lokomobili za kmetijske namene

za 100 kg

obč. | pogodb.

29.— | —

21.—

Pripomnje. 1. (1) Semkaj spadajo samo s parno silo gnane lokomotive in lokomobili.

(2) Lokomotive in lokomobili se razlikujejo med seboj s tem, da se lokomotive same premikajo in direktno prevažajo strežne osebe in za svoje obratovanje potrebno gradivo in orodje in hkratu vlečejo (premikajo obešene vozove in druge priprave po tirih ali brez njih), lokomobili pa delujejo kakor motorji prenašaje silo na druge stroje.

2. (1) K lokomotivam spadajo po tirih tekoče železniške lokomotive (tudi lokomotive cestnih, poljskih in industrijskih železnic) ter tudi takozvane tendrske lokomotive (lokomotiva in tender na enem vohnem stoja), nadalje cestne lokomotive in posebej uvažane lokomotive parnih plugov (te s pripadajočimi plugi uvažane, glej prip. 1, odst. 2 k št. 530), tudi če poleg tega, da same sebe pomikajo, vrše hkratu še od tega neodvisno delovanje, torej ako morejo

XL, 528.

delati tudi kakor lokomobili. Pač pa spadajo delovni stroji, neposrednje spojeni s parnimi stroji, ki se sami premikajo, kakor parni žerjavi, ki se premikajo po tirih, ali parni cestni valjarji pod št. 528.

(2) Vozila, ki so urejena za prevažanje tovorov in oseb na vozu samem in so opremljena z motorjem, ki jih premika — motorni vozovi — se ne prištevajo k lokomotivam, tudi tedaj ne, kadar služijo hkratu zato, da vlečejo druga vozila (po tirih ali brez njih) (gl. prip. 1 k št. 553 ter opomnjo k št. 557 in pripomnje tam).

(3) Tenderji so z lokomotivo tesno skopčani železniški vozovi in določeni, da se dene nanje za obratovanje lokomotive potrebno gradivo (gorivo, voda) in razen tega različne potrebščine in orodje.

(4) Lokomobili so vozni, t. j. urejeni, da se premikajo na svojih kolesih z vprežno živino, kakor večina tistih, ki služijo za kmetijske namene; ako nimajo svojega stojala za voz (voznega stojala), se imenujejo pollokomobili. Ti se morajo šele trdno fundirati, da se morejo porabljati.

(5) Kolesa, oje in vprežno pripravo, ki se uvažajo z lokomobilom, je odpravljati skupaj

z lokomobilom po št. 527; toda če jih ni, to ne vključuje uporabljanja pogodbenega carinskega postavka.

(6) Zaradi pogodovanega dobivanja popolnih voznih lokomobilov za kmetijske namene gl. obč. prip. 20 k temu razredu in tabelo tam.

(7) Parni lokomobili skopčani neposrednje z delovnimi stroji spadajo pod št. 528.

3. (1) Posebej uvažane sestavine lokomotiv in lokomobilov (n. pr. lokomotivna gonilna kolesa in lokomobilna kolesa itd.) je odpravljati po št. 527, ako niso, kakor n. pr. lokomotivna kolesa v tarifi sami podvržene posebnim carinskim postavkom (gl. pripomnje k št. 448 in 449).

(2) Sestavine voznih lokomobilov za kmetijske namene ter take ne popolne lokomobile je vedno ocarinjovati po občem postavku št. 527 (gl. obč. prip. 7, odst. 11 in 14 k temu razredu).

(3) Parni kotli za lokomotive in lokomobile gl. odst. 3 prip. 1 k št. 526.

(4) Za predogrevače in kurišča veljajo slična določila kakor pri št. 526, opom. 3.

528. Parni stroji in drugi ne posebej imenovani motorji (izvzemši k razredom XLI in XLII spadajoče motorje); delovni stroji v neločljivi zvezi s parnimi motorji (parni trebilniki, parni žerjavi, parna kladiva, parne sesalke, parne brizgalnice i. dr.); ako je kos težek:

	za 100 kg	
	obč.	pogodb.
a) 2 q ali manj	40.—	40.—
b) več nego 2 q do 25 q	32.—	32.—
c) več nego 25 q do 100 q	26.—	—
1. parne turbine		26.—
2. drugi		22.—
d) več nego 100 q do 1000 q	22.—	—
1. več nego 100 q do 500 q		21.—
2. več nego 500 q do 1000 q		19.—
e) čez 1000 q	20.—	18.—
<i>Opomnji. 1. Sesalke z betom in z masivnim betom, parna kladiva in parni žerjavi, neposrednje skopčani s parnimi stroji z betom, kos težek do 500 q</i>		
		20.—
<i>2. Vodne turbine, ako je kos težek 50 do 1000 q</i>		
		19.—

Pripomnje. 1. (1) Parni stroj je z vodenim paro gnan motor, t. j. gibalni mehanizem, ki je v stanu s pritiskom napetih vodenih par proizvajati in oddajati delo (silo), potrebno za obratovanje drugih strojev.

(2) Za parne stroje ni obravnavati samo parnih strojev s cilindrom (betom), temveč tudi parne turbine.

(3) Drugi ne posebej imenovani motorji so vsi stroji, ki morejo vodni tlak, vodni tok, zračni tlak, vroči zrak, veter, solčno gorkoto, ekspanzijsko in eksplozijsko silo plinov ali drugih vpljenih snovi razen vode, silo človeških in živalskih mišic pre-

tvoriti v gibanje in tako služiti, da gonijo druge stroje. Taki motorji so n. pr. stroji s plinovo silo, bencinski motorji, kolesa na vodo, vodne turbine, kolesa na dušniku (kolesa na veter), priprave na vzvode in vijake, tudi kolesa na stopo in tekoča (gonilna) kolesa, vidli. Semkaj spadajo tudi s takimi motorji obratovane lokomotive.

(4) Parne regulatorje (centrifugalne, vzmetne regulatorje itd.) je odpravljati po postavku pripadajočega parnega stroja v številu v teži njihovega kosa.

2. (1) Za delovne stroje v neločljivi zvezi s parnimi stroji je obravnavati take v bistvenem

popolne strojne agregate, pri katerih delovni stroj s parnim strojem ni skopčan z jermeni, verigami ali vrvmi, temveč neposrednje z betovim drogom ali z ojnico ali z vretenom parne turbine.

(2) Med nje spadajo razen delovnih strojev, navedenih za primer v besedilu tarife, tudi ladijski parni stroji v neposrednji zvezi s kolesi na lopate ali ladijskimi vijaki, parni odri za pomikanje, parne vrtilne plošče i. dr.

(3) Parni stroji s parnim kotlom skupaj zgrajeni in neposrednje z delovnimi stroji zvezani spadajo prav tako kakor parne ognjegasne brizgalnice in parni cestni valjarji pod št. 528.

(4) Žerjavi, sesalke, brizgalnice, kladiva, ladijski vijaki sami brez parnih strojev, s katerimi se naj neposrednje spojijo, spadajo k ne posebej imenovanim strojem (št. 537 ali 538).

(5) Zaradi carinskega ravnanja s takimi kombiniranimi stroji, ki se uvažajo razstavljeni, gl. 18. prip., zaradi odpravljanja njihovih sestavin odst. 11 v 7. prip. in zaradi teže kosa 16. običih pripomenj k temu razredu.

(6) Elektromotorji, št. 539.

(7) Avtomobilski motorji, št. 554.

3. (1) Parne turbine so stroji, pri katerih struja vodene pare (v obliki curka) slično deluje, kakor vodna sila pri vodoravnih kolesih na vodo. Deli, ki jih naj poganja parni curek, imajo ali obliko cilindrov z lopatami ali krili ali plošč s čudno profiliranimi razporami.

(2) Okrove parnih turbin je odpravljati po postavku pripadajočih parnih turbin.

4. (1) Sesalke z betom so sesalke, ki delujejo kakor sesajoče in dvigajoče sesalke in pri katerih ima bet zaklopnice in se betov drog premika v sesalkinem cilindru. Sesalke z masivnim betom so sesalke z enim ali dvema masivnima betoma brez zaklopnic (meniški beti, ronci); zgrajene so potem vedno po sistemu sesalk na tlak (ne kakor sesalke na dviganje). Sesalke za rudniške rove s hidravličnim drogovjem, pri katerih deluje spodnji del vzvodne cevi kakor bet, je tarifovati kakor prave sesalke z betom.

(2) Pogodbena ugodnost opomnje 1 ni omejena na sesalke za tekočine, temveč se razteza na kompresorje in zračne sesalke, ako so zgrajene po načelu sesalk z betom in z masivnim betom.

5. Po postavku vodnih turbin in vštrevši v njihovo težo po kosu je obravnavati tudi regulatorje za nje.

	za 100 kg	
	obč.	pogodb.
529. Stroji za orodje	24.—	—
a) stroji za obdelovanje lesa, ako je teža kosa 100 q ali več		13·50
b) stroji za obdelovanje lesa, ako je teža kosa manj nego 100 q; stroji za obdelovanje kamna, ako je teža kosa 100 q ali več		18.—
c) stroji za drugo orodje		20.—

Pripomnje. 1. (1) Med stroje za orodje št. 529 so všteti samo stroje za obdelovanje lesa (tudi pluta) in kamna, brez ozira na gradivo, iz katerega so.

(2) Dela, ki jih morajo opravljati taki stroji na predloženih jim delovnih kosih, merijo vsa na oblikovanje ali na obdelovanje površin, ki se doseže s primernim orodjem, vstavljenim v stroj.

(3) Stroji za obdelovanje lesa so na primer: stroji za žaganje (jarem, tudi s pripadajočimi vozovi za hlode), stroji za strganje, vrtanje, dolbenje, rezanje furnir, stroji za sekanje lesenih šibic (za fabrikacijo vžigalic), stroji za glajenje koščakovih in lesenih gumbov, stroji za vrtanje in rezanje pluta (za izdelovanje zamaškov, kock in trakov) itd.

(5) Stroji za obdelovanje kamenja so n. pr.: stroji za dolbenje, rezanje (žaganje), poravnavanje, vrezovanje in struženje kamenja, stroji za brušenje kamenja itd.

(6) Zaradi teže kosa gl. 16. običih pripomenj k temu razredu.

2. Stroje za orodje za obdelovanje lesa in kamenja, ki se v obliki in delovanju skoro ne razlikujejo od strojev, ki služijo za obdelovanje železa ali kovin (izvzemši orodje, ki je primerno modificirano po naravi tvarine, ki jo obdeluje), kakor n. pr. tokarnice, je odpravljati po št. 538, ako se na podstavi podanih dokazov ne spozna brezdvomno, da se dotični stroj porablja edinole za obdelovanje lesa ali kamenja.

3. (1) Stroji, ki oskrbujejo zgolj razkosavanje lesa, kakor žaganje in sekanje za drva, razkosavanje škorje (čreslo), snaženje lesa od škorje (stroji za lupljenje škorje), izdelovanje papirštine iz lesa (defibrirji, aparati za brušenje lesa), proizvajanje moke iz lesa in pluta ter kašo iz pluta, fabrikacijo lesene volne, potem kamenolomci, stope in pulverizatorji za drobljenje kamnov ter stroji za vrtanje kamenja (za globoko vrtanje, za narejanje lukenj za razstreljevanje) ne spadajo k št. 529, temveč jih je odpravljati po št. 538.

(2) Stroji za obdelovanje kovin (vštrevši stroje za obdelovanje železa) spadajo k št. 538.

530. Kmetijski stroji in aparati, ne posebej imenovani:

	za 100 kg	
	obč.	pogodb.
a) parni plugi	10—	10—
b) mlatilnice	18—	17—
c) drugi:		
1. iz lesa (t. j. s 75 odstotki ali več lesa)	17—	15—
2. iz železa	24—	—
iz železa, izvzemši kosilne stroje		20—

Opomnje. 1. (1) Za parne pluge št. 530 a je obravnavati vse pluge, ki jih gonijo s parno silo delujoči gonilni stroji, brez ozira na njihovo konstrukcijo in brez razlike, ali so trdno spojeni z gonilnimi stroji ali ti stroji — ločeni od pluga — z neposrednim vlačanjem ali po transmisiji posredujejo gibanje.

(2) Lokomobile in lokomotive, ki se uvažajo hkratu s parnimi plugi, h katerim spadajo, je obravnavati z njimi po št. 530 a, žičaste vrvi k njim pa vedno po št. 466.

(3) Brez motorja uvažani parni plugi se smejo odpravljati po št. 530 a; odpravljajočemu carinskemu uradu pa je pridržano s finančnouradnim dodatnim ogledom dati dognati dejansko porabljanje pluga s parno silo.

(4) Vse z drugimi nego s parno silo delujočimi motorji gnane pluge je ocarinjovati po št. 530 c 2, ne vdelane motorje vedno posebej po št. 528, oziroma 539, ali ako so motorji gonilnih strojev avtomobilni motorji (glej pripomnjo 1 k št. 554), po št. 553 kakor avtomobile.

(5) Pluge z vdelanimi motorji je obravnavati po določilih obč. prip. 18 k razredu XL, oziroma prip. 9 k št. 539; ako so pa vdelani motorji avtomobilni motorji, je ocariniti motor za avtomobilni motor št. 554; vozno stojalo je pri takih plugih z vdelanimi motorji št. 528, 539 in 554 privzeti v carinsko težo pluga, ki ga je ocariniti po št. 530 c 2; zaradi ovedbe teže glej obč. prip. 18 k temu razredu.

(6) Parne brane, to so velike, težke brane, ki se gonijo tako kakor strojni plugi z lokomobili itd., je odpravljati po št. 530 c.

2. (1) Po št. 530 b je ocarinjovati vse vrste mlatilnic (tudi povezovalnike snopov k njim) in luščilnice za deteljo.

(2) Tudi po št. 530 b je ocarinjovati mlatilne valjarje in mlatilne koše ter cepce (odmerjene, zarezane, tudi navrtane palice [šine z valjkom] iz kovanega ali kaljenega litega železa) in klince (kince za valjar).

3. H kmetijskim strojem in aparatom št. 530 c spadajo: plugi z enim ali več lemeži (plugi na kovčutih, plugi za ogrebanje in okapanje), izvzemši k a spadajoče, tudi plužna telesa in prirejene pločevine za pluge, lemeži, črtala, podloge, votke za pluge, kultivatorji (okopavači, ekstirpatorji, skarifikatorji), brane vseh vrst (ne montirani železni zobje za brane, št. 530 c 2), valjarji za njive, stroji za sejanje, vstavki za universalne pluge in sejalni stroji, orodje za delanje brazd,

stroji in aparati za okapanje za obdelovanje zemlje, stroji za trošenje gnoja, kosilni stroji za žito in travo (tudi povezovalniki za snope k njim), stroji za spravljanje pridelkov (za izkopavanje krompirja in repe), stroji za obračanje sena, konjske grablje, luščilniki koruze, vsakovrstni stroji za čiščenje in razbiranje žita (triérji, aspiratorji, čistilni mlini, priprave za čiščenje od kamenčkov itd.), stroji za rezanico, prenosni aparati za kuhanje in parjenje krme, brez mlinskih kamnov delujoči mlini za drobljenje krme (žermlje), priprave za lomljenje oljenjakov, stroji za rezanje repe (pese), (stroji za rezanje krme), stroji za mešanje melase, stroji za maslo (ometanje) (tudi stroji za oblikovanje masla), separatorji (centrifuge za mleko), stiskalnice za vino in sadje i. dr.

4. Kosilni stroji št. 530 c so ne samo večji stroji, določeni za košnjo klasja, trave, detelje itd., urejeni za obratovanje z vprežno živino, navadno opremljeni z gredlji, noži, grabljami in zlagalniki, temveč tudi takozvani kosilci tratine (posamez teži 20 kg in več), sestoječi iz valjarja z noži, ki so v spiralah pritrjeni okoli njegovega plašča, za ročno rabo v vrtovih, parkih itd. (kosilci tratine pod 20 kg, št. 479 b).

5. (1) Posebej, brez strojev, h katerim spadajo, uvažana gonilna kolesa brez strojnih konstrukcijskih delov, je odpravljati po kakovosti tvarine.

(2) Ojesa in vprežne priprave je ocarinjovati skupaj s tistimi stroji, h katerim spadajo.

(3) Kmetijske stroje in aparate št. 530 c v zvezi z več nego 50% navadnih kovin ali iz takih kovin samih, je odpravljati po št. 537.

(4) Stroje in aparate, ki eventualno lahko služijo tudi za kmetijske namene, gledé oblike in načina delovanja pa so identični s tistimi, ki služijo za druge namene, kakor n. pr. sesalke, je odpravljati po določilih za ne posebej imenovane stroje in aparate.

(4) Kmetijski stroji ali aparati, tudi če jih ne dobivajo in porabljajo kmetovalci (n. pr. triérji, če jih dobivajo skladovnice ali mlini), pa niso izključeni od ravnanja kakor s takimi.

(6) Vitli, št. 528.

(7) Sušilni aparati, št. 538.

(8) Mlinski stroji (mlinarske priprave na valjarje, treskala itd.) tudi mlini za drobljenje krme (žermlje) z mlinskimi kamni, št. 538.

Obče pripomnje k št. 531—533.

1. (1) V št. 531—533 tarifovani stroji za pripravljavanje in podelovanje prediv, imenovanih v posameznih teh številk, so delovni stroji, ki oskrbujejo odpiranje, sortiranje, mešanje in snazjenje teh prediv za predilni proces. V nadaljnjem teku fabrikacije se dela na predilnih strojih prva preja in fina preja in na sukalnih strojih se sukajo skupaj gotove navadne niti (preje).

(2) Stroji za dodatna in plemenilna dela pri predilništvu, potem pomožni stroji, ki ne oskrbujejo obdelovanja prediv, temveč vzdrževanje in prirejanje predilniških strojev, pa ne spadajo pod št. 531—533, temveč je ravnati z njimi po njihovi drugačni kakovosti. Temu primerno spadajo na primer: sukalá, motovila, stroji za snovanje, zlaganje, namotavanje na vratilo med pomožne stroje za tkalstvo in nogavičarstvo (št. 534), stiskalnice preje, stroji za rezanje baržuna, stroji za pranje, sušenje, beljenje, barvanje ali potiskavanje prej, stroji za brušenje strgač, za navijanje strgač (za navijanje okovov s strgačami na tamburje), priprave za nameščanje stražnjega vratila itd. pa med ne posebej imenovane stroje (št. 536—538).

(3) V listih primerih, v katerih se pri aparatih za barvanje in beljenje, strojih za mečkanje volne in dr. ne pokaže brezdvomno že iz njihove konstrukcije, da so edinoleporabni za rahlo predivo, se morejo taki aparati odpravljati po št. 533 le, ako se predloži izkaznica trgovinske zbornice, da se res porabljajo samo za podelovanje rahlega prediva.

2. (1) Stroje, ki se porabljajo prav tako za pripravljavanje, podelovanje, predenje in sukanje česane volne, kakor tudi mikane preje in odpadkov volne, ter taki stroji, ki se porabljajo tako v finem predilništvu za bombaž kakor tudi v predilništvu za bombaževe odpadke

in vigogneskem predilništvu (kakor mikana preja) iz bombaža, je ocarinjovati vedno po št. 533.

(2) Stroji za sukanje žice, stroji za opredanje s poploščeno žico (za opredanje prej s poploščenimi zlatimi in srebrnimi žicami ali poploščenimi žicami iz navadnih kovin), stroji za opredanje kabljev (za opredanje kabljev, kabljevih žic s prejo), stroji za predenje slame (za narejanje vrvi iz slame, sena, lesene volne itd.), št. 536—538.

3. Zaradi ravnanja ob uporabljanju carinskega postavka 7 K za stroje za pripravljavanje, podelovanje, predenje in sukanje česane volne (št. 531), ter pogodbenega carinskega postavka 5 K za stroje št. 532, nadalje o pogojih dobivanja strojev št. 531—533 vobče gl. 20. prip. in zaradi carinskega ravnanja s sestavinami vseh teh strojev odst. 12 in 13 v 7. občih pripomenj k temu razredu.

4. (1) Vretena vseh vrst za stroje št. 531 do 533 ter tudi k njim spadajoča krila ali obroče vreten, nadalje brazdovite valjarje (cilindri za iztezanje) iz železa ali navadnih kovin za take stroje je odpravljati, ako se uvažajo posebej brez dotičnih strojev, po št. 532 (15 K, v pogodbenem prometu 5 K) in za to ne potrebujejo posebnega dokaza; cevke za iztezanje v obliki kratkih luknjanih vreten, ki se porabljajo samo v predilništvu za mikano prejo, pa je obravnavati vedno po št. 533.

(2) Za obložek tamburjev predilnih pripravljalnih strojev prirejeni grebeni za bombaž in volno, št. 533, za druga prediva št. 531; ordinarni grebeni (na ravni leseni deski zabiti žebli ali klinci iz žice), št. 461.

531. Stroji za pripravljavanje in podelovanje lanu, konopelj, jute in drugih k razredu XXIII spadajočih prediv, česane volne in svile; potem vsi k predenju in sukanju teh prediv spadajoči stroji; stroji na valjarjih za tiskanje tkanin, vezilni stroji, stroji za nameščanje strgač . . .

za 100 kg	
obč.	pogodb.
7.—	7.—

Pripomnje. 1. (1) K strojem za predenje in sukanje lanu, konopelj in jute spadajo na primer: trlice za lan, mikalni stroji za lan, mahalnice, iztezalnice za lan (prevlačenje, za dubiranje in iztezanje lanenih trakov), stroji za mokro in napol mokro predenje lanu, stroji za čiščenje od pezdírja (za cepljenje in tanšanje lanenih vlaken in odstranjanje pezdírja), trlice za konoplje (stope), koritaste karde, (grebeni za potirke, specialne karde za predenje konopljinih potirkov), treskavice (za čiščenje jutinih in konopljinih potirkov), stroji za navijanje potirkov, za česanje potirkov in za iztezanje potirkov (stroji za trakove iz potirkov, iztezalnice za dubiranje in iztezanje trakov iz potirkov), karde za odpadke jute (grebeni za odpadke jute, teazer), odpiralci jute (za rahljanje iz bal vzetih povsem jute), stroji za mečkanje jute, stroji za odsekavanje

koncev (za odrezovanje koncev korenin od vlaken jute), stroji za rezanje (za razrezovanje in raztrgavanje dolgega lanu in dolgih konopelj), stroji za razčesovanje (teazer, za potirke lanu in konopelj), stroji za suho predenje, potem vsi sukalni stroji za lan, konoplje in juto.

(2) Kakor spredaj imenovane stroje je nadalje obravnavati: stroje, ki so slični ali enaki strojem za pripravljavanje, podelovanje, predenje in sukanje lanu, to so stroji za podelovanje preje ramié, stroji za predenje šote (volkovi za tolčenje, batérji, grebeni itd.), stroji za vrvarstvo, ako ne oskrbujejo pletilnega procesa (kakor stroji za kabliranje, sukala za dubiranje, stroji za sukanje s krili itd.) in končno vsi tisti stroji, ki podelujejo na isti način asbest, papirno snov, celulozo in lesovino (silvalin) deloma čisto, deloma mešano.

185 n. 802 JZ

XL, 532.

(3) Ročne trlice za lan in konoplje, to je orodje za lomljenje močenih stebel lanu in konopelj, mahalnic za mahanje lanu ni ocarinjovati za stroje, temveč po kakovosti tvarine.

2. (1) Kakor stroji za predenje svile pridejo v poštev: aparati za pokončavanje in sušenje svilenih kokonov, stroji za iztepanje (za razpraševanje kokonov in odpadkov svile), škropilni stroji (za močenje svilenih odpadkov), filling-stroji (odpirachi za svilene odpadke), flyeri za svilene odpadke, česalni stroji za svilene odpadke, odpirači kokonov (za razčesovanje pokvarjenih kokonov in delanje svilene vate), stroji za snaženje kordonetov za floretno svilo, motovila za svilo (za odmotavanje svile s kokonov), sukala za svilo (za odvijanje svile z motovila na cevke), svilarski mlini (stroji za sukanje svile) itd.

(2) Tudi stroji za narejanje umetne svilene niti iz prirejene mase spadajo semkaj.

3. (1) Izmed strojev, porabljenih v predilništvu česane volne, spadajo vedno pod št. 531: gillboks (za izdelovanje prve preje za iztezalnice z dubliranjem in iztezanjem grebenskih trakov in navijanjem na velike cevke), frottérji (bobinoirs, iztezalnice za frotiranje, iztezalni stroji s pripravo za frotiranje, priprava za vsukavanje), stroji za česanje (za izdelovanje česane volne), liséze (za pranje, valjanje ali ravnanje vlaken trakov česane volne), selfaktorji (avtomatski bastardni stroji za fino predenje s premičnim vozom vreten in z obdobjnim procesom predenja) in trdnostojéči predilni stroji (métier fixe, vaterovi predilni stroji, stroji grleniki, stroji za neprestano predenje, throstle, zgrajeni po zistemu s krilom, obročem, lijakom ali iglo), oba prej imenovana z napetostjo cilindrov brez vmesnega vrtenja med cilindri in z navpičnim natikalom za bobine iztezalnic za frotiranje, stroji za sukanje in twinerji (za sukanje urejeni selfaktorji) z delitvijo vretena pod 70 mm*), tudi s pripravami za izdelovanje efektnih sukancev.

532. Stroji za pripravlanje in podelovanje bombaža s stroji vred, spadajo čimi k predenju in sukanju, kolikor ne spadajo pod naslednjo številko

za 100 kg	
obč.	pogodb.
15.—	5.—

Pripomnje. (1) Po št. 532 je ravnati samo s tistimi stroji za pripravlanje in podelovanje, stroji za predenje in sukanje, ki se porabljajo samo za fino predenje bombaža, ne pa tudi za vigognesko predenje iz bombaža ali za predenje bombažnih odpadkov.

(2) K št. 532 spadajo torej: lomilec bal (za rahlanje in razčupavanje iz bal vzetega bombaža s trakovi za navijanje in mešanje), odpirači (opener, crighton-opener [navpični opener] in krilni opener), stroji za tolčenje (battérji, stroji za tolčenje in navijanje, tolkači za narejanje povojev iz vate), stroji za česanje bombaža (za ločenje kratkih bombaževih vlaken od dolgih), grebeni s pokrovi z nepremičnimi ali premičnimi pokrovi (karde s pokrovi, strgače s pokrovi

(2) Gl. tudi 2. in 3. občih pripomenj k št. 531—533 in 1. pripomnjo k št. 533.

4. (1) Stroji na valjarje za tiskanje tkanine (št. 531) so stroji za tiskanje, ki delajo brez prestanka, urejeni za porabljanje graviranih ali negraviranih valjarjev, ne samo za tiskanje tkanin razredov XXII—XXV, temveč tudi za tiskanje knjigoveškega platna, voščenega sukna, linoleja (razred XXXI). Kadar se presuševalni aparati, t. j. tisti del sušilne priprave, čez katero gre sotekač in platno za tiskanje, uvažajo hkratu s stroji na valjarjih za tiskanje tkanin, jih je s tiskalnim strojem odpravljati po št. 531. Drugi sušilni aparati spadajo k ne posebej imenovanim strojem.

(2) Stroji za tiskanje tkanin s pločami, stroji za potiskovanje trakov, prirejenih za predenje, za potiskovanje tkalskih snutkov, potem vsi tiskalni stroji za tiskanje tapet, knjig itd. spadajo pod ne posebej imenovane stroje.

5 (1) Kakor stroje za vezenje (št. 531) je odpravljati vezilne stroje s ploskim vzbodom in slične velike vezilne stroje (vezilne statve, statve na iglo). Z majhnimi stroji za tamburiranje z verižnim šivom in z drugimi sličnimi stroji pa je ravnati po št. 535.

(2) Z vezilnimi stroji uvažane vezilne igle in ladjice v enkratni priredbeni izmeri je ocarinjovati s stroji (gl. obč. prip. 10—12 k temu razredu).

(3) Po št. 531 je ravnati tudi s pomožnimi stroji za vezenje, n. pr. žakarskimi avtomati za vezenje, stroji za sukanje bobinkov, stroji za vdevanje (ki samogibno vdeavajo vezilne niti v igle vezilnega stroja) itd.

6. Stroji za nameščanje strgač so stroji (za fabrike strgač), ki samogibno oskrbujejo vsa opravila, potrebna za vstavljanje (vtikanje) kaveljčkov iz žice v obložke grebenov, počenski od rezanja koščkov iz žice do dovršitve strgač.

za vzporedno polaganje in enakomerno porazdeljevanje vlaken, narejanje pajčolanastega flora in njega preminjanje v trakove iz povojev vate, predloženih kardam v podelovanje), tudi k njim spadajoči samogibni aparati za snaženje pokrovov kard, iztezalnice (stroji za iztezanje in izvlačenje, statve za laminiranje, stroji za dubliranje in iztezanje bombaževih trakov), flyeri (grobi, prvi, srednji, fini, dvojnofini, posebno dvojnofini flyer [vretenjak, krilnjak, cevjak, banc à broches], stroji za prvo predenje s krilnimi vreteni), selfaktorji (avtomatski bastardni stroji za fino predenje s premičnim vozom vreten in z obdobjnim procesom predenja) in trdnostojéči predilni stroji (métier fixe, vaterovi predilni stroji, stroji grleniki, stroji za neprestano predenje, throstle, zgrajeni po zistemu s krilom, obročem, lijakom ali iglo),

*) Deltev vretena je poizvedeti od sredine do sredine vretena; pri tem je meriti na podlagi na oddelku, ki obsega več vreten.

oba prej imenovana z napetostjo cilindrov brez vmesnega vrtenja med cilindri in z navpičnim natikalom za bobine flyerjev, stroji za sukanje in twinerji (za sukanje urejeni selffaktorji) z delitvijo vretena pod 70 mm*), tudi s pripravami za izdelovanje efektnih sukancev.

(3) Grebene s pokrovi za izdelovanje vat (tudi vat za obvezila in rane) je odpravljati tudi po št. 532.

(4) Gl. tudi pripomnjo 1 k št. 533, nadalje 2. in 3. obbeh pripomenj k šte. 531—533.

	za 100 kg	
	obč.	pogođb.
533. Stroji za pripravlanje in podelovanje, stroji za predenje in sukanje, vsi ti stroji za predenje odpadkov ali mikane preje iz bombaža in volne	15.—	14.—

Pripomn je. 1. (1) Po št. 533 ni ocarinjovati samo vseh strojev za pripravlanje in podelovanje, strojev za predenje in sukanje, rabljenih za predenje odpadkov in mikane preje iz bombaža (predenje bombaževih odpadkov in vigognesko predenje iz bombaža) in volne (predenje volnenih odpadkov in mikane preje), temveč sploh stroje enake vrste tudi tedaj, če se porabljajo tudi za predenje česane volne (št. 531) ali za fino predenje bombaža (št. 532) (gl. obč. prip. 2 k šte. 531—533).

(métier fixe, waterovi predilni stroji, stroji grleniki, stroji za neprestano predenje, throstle, zgrajeni po sistemu s krilom, obročem, lijakom ali iglo), z vodoravnim odvijajem ali navpičnim natikalom za cele cevke razdeljevača flora ali za posamezne ploče za prvo prejo na razdeljevač flora; mule Jennys vsake vrste in konstrukcije (polselfaktorji, stroji za fino predenje z obdobjnim predilnim procesom za kombinirano ročno in motorško obratovanje); stroje za dubliranje; stroje za sukanje in twiner (za sukanje urejeni selffaktorji) z delitvijo vretena na 70 mm*) ali več, tudi s pripravami za izdelovanje efektnih sukancev.

(2) Za primer je torej ocarinjovati naslednje stroje (aparate) po št. 533: stroje za pranje in splaknjevanje volne, leviathans, sušilne stroje in karbonovalne stroje z vrtečimi bobni (glej prip. 3 k tej številki), stroje za mečkanje volne, aparate za barvanje volne, bobne za odpadke (snažilne stroje), willows (razpraševalce), priprave za odpiranje koncev (zatrganje koncev, garnett-opener), zbirače koncev (stroje za razbiranje niti iz predilnih odpadkov); volkove vseh vrst (preparacijski stroji za rahljanje, razpraševanje in čiščenje volne in bombaža in njenih odpadkov, kakor volkoviza tolčenje, razpraševanje [shaker], trganje, volkovi s krili, grebeni in volkovi za odstranjevanje torice, volkovi za mazanje z oljem in mešanje [za topljenje]; volkovi za mungo, shoddy in za trganje koncev [volkovi za umetno volno]); ekspresne karde (Rislerjeve karde, stroji za predkardiranje); grebeni na valjarjih, posamez ali v celih garniturah od 2 do 4 strojev, tudi s pripadajočimi pomožnimi aparati, med njimi takimi, s katerimi se runo, narejeno iz povojev vate, ki se predložijo grebenom v podelovanje, pretvarja v kožuhovino ali prvo prejo; kombinirane grebene z valjarji in pokrovi, tudi k njim spadajoče samogibne aparate za snaženje pokrovov kard; derby-doubler (stroji za dubliranje trakov za narejanje povojev vate iz več grebenschkih trakov), selffaktorje (avtomatski bastardni stroji za fino predenje z premičnimi vozički vreten in obdobjnim predilnim procesom, z napetostjo vozičkov ali cilindrov) z vodoravnim odvijajem in trdno stoječe predilne stroje

2. (1) Pomožne aparate, ki se porabljajo pri grebenih na valjarjih, je ocarinjovati po št. 533 tudi tedaj, kadar se uvažajo posamez, brez grebenov, h katerim spadajo. Semkaj spadajo: avtomatski donosni in naložni aparati (tudi koševi donosniki [hopper feeder], tudi za porabljanje pri drugih strojih za pripravlanje in podelovanje v predilništvu); grobi grebeni (avant-trains), aparati za iztezanje in raztrgovanje, aparati za drusiranje in čiščenje; aparati za čupanje kožuhovine, avtomatske tehtnice za kožuhovino; aparati za dolgo kožuhovino in za križanje kožuhovjne, aparati za trakove, aparati za navijanje in navijalke; aparati za deljenje flora (aparati za deljenje flora od jermenčkov in jeklenih trakov) in priprave za valkovanje.

(2) Po št. 533 je nadalje odpravljati tudi mikalne in mešalne stroje za predenje žime, volkove za čupanje za fabrikacijo klobučine in klobukov, volkove za čupanje in stroje za iztezanje za podelovanje bombaževih odpadkov v snažilno volno.

(3) Stroje za sušenje (tudi aparate za brzo sušenje, aparate za sušenje na lesah) in stroje za karboniziranje (izvemši take stroje z vrtečimi se bobni), ki se porabljajo tako pri podelovanju volne kakor tudi za sušenje in barvanje prej ali karboniziranje volnenih tkanin, je ocarinjovati kakor n. p. i. stroje in aparate (št. 536 do 538).

	za 100 kg	
	obč.	pogođb.
534. Tkalske in nogavičarske statve, potem pomožni stroji za tkanje in pletenje	15.—	—
a) Tkalske statve in pomožni stroji za tkanje, izvzemši stroje za zlaganje in snovanje:		
1. za tkanje svile		10.—
2. za drugo tkanje		14.—
b) statve za jermene, pasove in cevi		5.—
c) nogavičarske statve, kolikor ne spadajo pod b); pomožni stroji za pletenje; stroji za zlaganje in snovanje		10.—

*) Delitev vretena je proizvedeti od sredine do sredine vretena; pri tem je meriti na podlagi na oddelku, ki obsega več vreten.

Pripomnje. 1. (1) Tkalske statve te številke so tako ročne kakor tudi motorne (mehaniške) statve za tekstilne snovi vsake vrste (tudi za elastično tkano blago). Razen različno konstruiranih tkalskih statev za prave tkanine iz bombaža, lanu, jute, volne, svile itd. spadajo semkaj tudi statve za baržune, trakove (statve za trakove, portice), za čipke, bobinete in zastore, statve za preproge, gobeline (basselisse z vodoravnim, hautelisse z navpičnim snutkom), tkalske statve za jermene, pasove, cevi in drugo.

(2) Pletilni stroji, stroji za pletenje čipk, priprave za vsukovanje vrvi, stroji za čipkanje, statve za mrežanje (za vrvarsko blago, vrvico, pramene, stenje, guimpes, čipke in drugo) ter tkalske statve za narejanje žičastih tkanin pa spadajo pod n. p. i. stroje (št. 536—538).

2. (1) Za nogavičarske statve te številke, tudi za tekstilno blago vsake vrste, je smatrati nogavičarske statve za kuliranje (statve za kotone, ročne statve za kuliranje, ročne nogavičarske statve, konjiče, statve za vreče), statve za pletenje snutkov (lovne statve za snutke, stroje za kvačkanje, ročne statve za snutek, okrogle statve za snutek [priprava za pletenje snutka]) in okrogle nogavičarske statve z aparati za navijanje vred, ki se uvažajo hkratu. Semkaj spadajo tudi takozvane Raschelove statve in stroji za robove, standardni stroji, stroji za pletenje fesov ter stroji za plosko pletenje s stojalom ali brez njega kos težek čez 150 kilogramov.

(2) Stroji za pletenje (v ožjem zmyslu), št. 535.

3. Statve za jermene in pasove so tkalske statve, na katerih se izdelujejo jermeni (gonilni jermeni) in pasovi s snutkom in votkom. Statve za cevi so deloma nogavičarske statve, na njih izdelovane cevi z zmernim premerom, kakor ustreza cevem, služečim tehničkim namenom; nikakor pa ni umevati s tem okroglih nogavičarskih statev, na katerih se izdeluje okroglo pleteno blago za druge nego tehniške, n. pr. za konfekcijske namene.

4. (1) Posamez uvažane žlaje, žakarske nastavke (žakarske aparate), stražnja vratila, pazinite (aparate, ki — kadar se utrga nit snutka — pokažejo mesto, kjer je počila nit, s tem da skoči ven žica, in hkratu ustavijo tkalske statve) je odpravljati kakor sestavine tkalskih statev po št. 534, kolikor jih je na pogled spoznati za take, tudi brez dokaza.

(2) Posebej uvažane tkalske žlaje z vdetimi tkalskimi prameni vsake vrste je ocarinjovati po št. 467, s tkalskimi statvami hkratu uvažane take tkalske žlaje, ako spadajo k njim, s tkalskimi statvami po št. 534, posebej uvažane gole okvire brez pramenov po kakovosti tvarine.

(3) S statvami za čipke in zastore uvažane čolnke in cevke, nadalje s tkalskimi in nogavičarskimi statvami uvažane igle pletilnih strojev, žakarske igle, lamele (za pazinite), platine (za nogavičarske statve in žakarske stroje) cepce, pramene, mailone je ocarinjovati, kolikor ne presegajo izmere enkratne priredbe, z dotičnimi statvami kakor njihovo pristojstvo; čez

potrebno izmero ali posebej uvažane ter s tkalskimi statvami ali posebej uvažane brze čolnke in lesene cevke (za sukala) pa je odpravljati po njihovi tarifni kakovosti.

(4) Žakarske karte je ocarinjovati vedno posebej po kakovosti tvarine.

(5) Glej obče prip. 10—12 k temu razredu.

5. (1) Kakor pomožne stroje za tkanje in pletenje je obravnavati tiste stroje, ki se v teh industrijah uporabljajo za pripravljanje dela na statvah in nogavičarskih statvah, torej zlasti sukala (snutkova sukala ali gonilne stroje, votkova sukala, cevna sukala), motovila, vretena, stroje za snovanje snutkov (snovalne, osnovnične, tudi sekcionalne osnovnične, motalne, dolgosnovalne, konussnovalne stroje) za narejanje tkalnih snutkov, tudi s pripadajočimi navojnimi stroji, snovali (napenjali, snovali, navijali) za motanje ali snovanje snutkov, čole (sukalovo stojalo, snovalna latva) za nastavljanje snutkovih sukala, samotvorne izmenjače votkovih sukala, snutkovih navojnikov za navijanje snovanih snutkov v svilke v obliki bal, ravnalne stroje in lepilne stroje (za ravnanje in lepljenje snutkov, tudi s pripadajočim vratilovim stojalom, sušilnim aparatom in navojnim strojem), potem ravnalne stroje za prejo konopcev (ravnalni, mečkalni in ščetalni stroji, ravnalni stroji za prejo revolver-skih konopcev), navojne stroje za navijanje tkalskih snutkov na zadnje vratilo (žlaje), kombinirane navojne in snažilne stroje. K št. 534 spadajo tudi snažilni stroji za svilo za previjanje in snaženje svile, določene za to, da se potké.

(2) Ob uvozu iz pogodbenih držav je po stavku 10 K odpravljati vse v sprednjem odstavku navedene ravnalne stroje (tudi lepilne stroje) in osnovnične stroje (stroje za osnovanje snutkov).

(3) Posebej uvažana stojala zadnjih vratil, navojni stroji, ščetkalne priprave in sušilni aparati, o katerih se prepričevalno dokaže, ako nanese tako, z dodatnim ogledom (v zmyslu obče pripomnje 20 k temu razredu), da spadajo k strojem za ravnanje snutkov, oziroma k osnovničnim strojem, so podvržena tudi ocarinjevanju po pogodbenem postavku 10 K. Ako se to ne dokaže, je treba stojala zadnjih vratil in navojne stroje ocarinjovati po t. št. 534 a, sušilne aparate pa po št. 538.

(4) Pomožne stroje za tkanje in pletenje je tudi tedaj obravnavati po št. 534, kadar se porabljajo v predilnicah, sukalnicah, fabrikah za pozamentirsko blago ali v samostojnih podjetjih, ki oskrbujejo semkaj spadajoča opravila (zlasti sukanje, motanje, zlaganje, snovanje in navijanje) z ozirom na poznejšo porabo preje, da se potke, poplete, če tudi izven zavoda, ki jih dobiva.

6. O pogojih dobivanja strojev te številke vobče glej 20. in zaradi carinskega ravnanja s sestavinami odstavek 12 v 7. občih spomenj k temu razredu.

7. Ne po št. 534, temveč kakor n. p. i. stroje in aparate (št. 536—538) je obravnavati: stroje za ševliranje (za umehčavanje prej, preden se potkó), stroje za ščetkanje preje (za glajenje in snaženje gotovih prej), stroje za preje (za mehčanje konopnih prej), stroje za smojenje preje in sukala za prejo, stroje za sušenje

preje (ne kombinirane z ravnalnimi stroji), stroje za iztezanje in svetljenje preje, motovila za sušenje preje, stroje za navijanje klopčičev (za opremo za prodajo na drobno), ravnalne mešalne aparate, sukala za navijanje na majhne cevke za prodajo na drobno in sukala za odvijanje prej na koniške cevke za portice, kar daje trak, ki služi za ovijanje

kabljev, sukala in ravnalne stroje za apreturo in navijanje šivalnega sukanca na cevke, stroje za merceriziranje, ščetkanje in tolčenje preje za vrvi, sušilne aparate za ravnane preje za vrvi, motovila za delanje štren za prodajo na drobno, stroje za rezanje šenilj za tkanje preprog, nogavičarske statve za žico i. sl.

535. Stroji za šivanje in pletenje:

	za 100 kg.	
	obč.	pogodb.
a) Stojala, tudi razstavljena	20.—	18.—
b) glave, gotove sestavine glav (izvzemši igle)	78.—	—
1. Glave za stroje za šivanje z eno iglo s ploskim šivom in šivom od sebe, potem stroji za pletenje		73.—
2. glave za druge šivalne stroje		60.—
3. Gotove sestavine glav (izvzemši igle)		73.—
c) sestavine h glavam, ne dogotovljene, tudi iz sirove litine; stroji za šivanje in pletenje s stojalom	50.—	—
1. sestavine h glavam, ne dogotovljene, tudi iz sirove litine		50.—
2. stroji za šivanje z eno iglo s ploskim šivom in s šivom od sebe, potem stroji za pletenje s stojalom		50.—
drugi šivalni stroji s stojalom		36.—

Pripomnje. 1. (1) K šivalnim strojem te številke spadajo ne samo manjši, temveč tudi veliki, s težko spodnjo gradnjo opremljeni stroji za šivanje tekstilnih stvari, usnja, odev itd. Oni so različne konstrukcije in se poganjajo večinoma s človeško silo (obrat z roko ali z nogo). Za obrtniško rabo so često urejeni, da se staknejo z motornimi stroji.

(2) Ocarinjuje šivalne stroje z montiranimi elektromotorji je ravnati po obči pripomji 18 k temu razredu.

2. Šivalni stroji so ali na eno iglo, kakor je najčešče, ali na več igel. Ali je šivalni stroj na eno iglo ali na več igel, se določa s številom igel, ki prebadajo blago, ki se naj šiva ali pošiva, torej se n. pr. okrožne igle, ki oskrbujejo samo zapletanje niti, porabljanih pri šivanju, pa ne prebadajo blaga, ki ga je pošiti, ne štejejo za igle.

3. (1) Pri večini šivalnih strojev na eno iglo se porablja za šiv hkratu dve niti, izmed katerih prebada ena z iglo blago, ki ga je šivati (delovna nit, iglina nit, gornja nit), druga (spodnja nit) pa oskrbuje zapletanje obeh s pomočjo ladjice, okrogle ladjice ali grabeža. Tako narejeni šiv je šiv z dvojnimi prešivom.

(2) Šivalni stroji z eno nitjo delajo takozvani navadni verižni šiv (tamburini šiv), in sicer s pomočjo igle špičastih ušes ali igle slične kvački in s pomočjo kavlja ali petljarja, ki se vrti ali oscilira, ne uporablja spodnje niti.

(3) Dvojni verižni šiv (vozlasti ali vrvičasti šiv) se dela z gornjo in spodnjo nitjo na šivalnih

strojih na eno iglo tako, da se iglina nit, ki se navpično prebode skozi blago, s spodnjo nitjo, ki jo vodi vodoravno se gibajoča okrožna igla, veže prav tako, kakor se to godi pri prešivu z grabežem ali z ladjico.

(4) Šivalni stroji za ploski šiv so navadni šivalni stroji na eno iglo in z grabežem, ladjico, okrožno ladjico, centralnim bobinom in okroglo ladjico, s katerim se dela obče običajni ploski prešiv in dvojni prešiv.

(5) Šivalni stroji s šivom od sebe so na eno iglo in delajo takozvane šive od sebe, ki se uporabljajo za šivanje rokavic, kožuhovine, nogavičarskega blaga, usnja na klobukih, gornjih delov čevljev, okrasnih šivov na hrbtih rokavic, za obrobjanje klobukov, za robljenje, za šivanje debelih vreč i. dr.; značijo se s tem, da dela delovna igla vodoravno, da so pa za delanje pentelj na tisti strani blaga, ki je na nasprotni strani kakor delovna igla, tudi vodoravno delujoči, grabež ali grabež in premetač ali okrožne igle, ki ne prebadajo blaga, in da se kos, ki se šiva, premika s transportnimi skodelami.

(6) Šivalni stroji na več igel se gradé samo za posebne namene, kakor n. pr. za pošivanje ali prešivanje odev za postelje i. dr. in z njimi se dela več šivov hkratu.

(7) Drugi šivalni stroji so n. pr. stroji za šivanje gumbnic, stroji za šivanje podplatov, stroji za šivanje odev, vsi stroji na več igel, ter šivalni stroji, s katerimi se dela navadni in dvojni verižni šiv, stroji za sešivanje [pentljanje] nogavičarskega blaga (Rundkettelmaschinen), ki dajejo šiv, enak šivu šivalnih strojev z verižastim šivom i. sl.

(8) Carinskega ravnanja s šivalnimi stroji ne izpreminja okolnost, da se s tem, da se vstavijo neke priprave in neki aparati v šivalne stroje, omogoči delanje določenih čez navaden način dela dotičnega stroja segajočih šivalnih del, kakor n. pr. zanjkanje gumbnic, delanje vezenin, izpreminjanje vrst šivov i. dr.

4. (1) Manjše stroje za tamburiranje in druge manjše stroje za vezenje (n. pr. stellavezilni stroji) take velikosti in oblike kakor navadni šivalni stroji je ocarinjovati kakor šivalne stroje po št. 535; razlikujejo se od šivalnih strojev ploskega šiva samo s pripravami, ki dopuščajo po potrebah vezilne figure ali premikanje droga igle ali blaga, ki se naj veze, v vodoravni ravnini.

(2) Statve za vezenje, t. s. veliki vezilni stroji, ki jih goni motor, št. 531.

(3) Stroje za sešivanje, ki ne oskrbujejo pravega šivalnega dela, n. pr. stroje za sešivanje niti za knjigoveze, tudi take stroje za žico, stroje za vezanje žakarskih kart, stroje za sešivanje slamnatih kap za steklenice i. dr. je tarifovati kakor ne posebej imenovane stroje.

(4) Otroške šivalne stroje iz pločevine kakor igrače, št. 480.

5. (1) Pletilni stroji te številke so mehaniške priprave za domačo ali obrtniško rabo za pletenje nogavic, jopičev i. dr.; oni imajo dvostransko posteljšo za iglo, vodoravno drsajoče sani in igle, ki se dadó zapirati (jezičaste igle). Po navadi se gonijo z roko in se razlikujejo z navedeno konstrukcijo in manjšimi dimenzijami od nogavičarskih statev (statev za delanje snutkov, nogavičarskih statev) za kuliranje in okroglih nogavičarskih statev, spadajočih k št. 534. Uredba za mehaniški obrat ali žakarska priprava sama ni izključilni vzrok za tarifovanje pletilnih strojev po št. 535.

(2) Slično zgrajene stroje za mrežanje, n. pr. za pletenje tkalskih pramenov je ocarinjovati kakor ne posebej imenovane stroje.

(3) Pletilne stroje (stroje za plosko pletenje) s stojalom ali brez njega, kos težek več nego 150 kilogramov, je odpravljati kakor nogavičarske statve št. 534.

6. (1) Stojala št. 535 a so železni spodnji deli (tudi take mizice); na njih nahajajoče se lesene mizne ploče (brez ozira na to, kako so narejene in opremljene) zamašnjak in ploča za jermen z vretenom, ročica, stopalo, stopalov drog, vzvod za izmikanje itd. se ne vpoštevajo ob ocarinjevanju, montirane sestavine prave glave šivalnega stroja pa imajo za posledico tarifovanje stojala po št. 535 c. Posebej (v različnih tovorih) zamotana, hkratu z glavami strojev št. 535 uvažana stojala (tudi razstavljena) spadajo k št. 535 a (gl. tudi prip. 8, odst. 2, k tej številki).

(2) Sestavine stojal je ocarinjovati kakor stojala.

(3) S stojali v enem tovoru zamotane obrambne skrinje za glave šivalnih strojev je ocarinjovati skupaj s stojali po št. 535 a, ako se ujemajo po številu.

(4) Gl. tudi zadnji odstavek naslednje pripomnje 7.

(5) Podstavke v obliki tas za ročne šivalne stroje s čisto kratkimi nožicami je ocarinjovati po kakovosti tvarine in ne veljajo za stojala.

(6) Stojal šivalnih strojev, popolnoma vdelenih v lesene omare, ni odpravljati za stojala št. 535 a, temveč za leseno blago (pohištvo) po natančnejši kakovosti.

7. (1) Za glave št. 535 b je obravnavati brez ozira na opremo (tudi biserno matico, posrebreenje i. dr.), gornje dele šivalnih in pletilnih strojev brez stojala, všteti hkratu z njimi uvažane pritikline (kakor: robljače, robljač s trakom, ravnila, nabirače, vatirovce i. dr. majhne aparate [vse te tudi posrebrene], ščetice za niti, mazač, ključ za vijake, gonilni jermen, obrambno omaro). Na glavah šivalnih in pletilnih strojev nameščene priprave, da se pritrde na mizne ploče, je ocarinjovati skupaj z glavami po št. 535 b.

(2) Sestavine glav (št. 535 b) so na primer: locnji (t. j. sestavine iz litega železa, v katerih se znotraj namesti vreteno z zobatim kolesom, da goni iglin drog), iglini drogi in njihova pogonska vretena, pomikalni okviri za pletilne stroje, ploče, ravnila, ladjice, cevke, regulatorji niti, robljači, robljači s trakovi in slični majhni aparati, ki se vstavijo v stroj, ter sploh vsi deli, ki služijo za sestavljanje glav, ako so izgotovljeni, tudi če bi se morali še polirati, lakirati, ponikljati itd., da bi bili gotovi (gl. tudi prip. 8, odst. 1, k tej številki).

(3) Posebej zamotane šarnire, držaje, ključavnice, vijake, orodje, gonilne jermene itd., ki se lahko porabljajo tudi drugod, potem posebej zamotane mizne ploče in obrambne omare je tarifovati po kakovosti tvarine (torej take lesene mizne ploče itd. za leseno blago po natančnejši kakovosti n. pr. vložene z biserno matico, po št. 362 b).

8. (1) Neizgotovljene sestavine št. 535 c so tako popolnoma sirove (tudi iz sive in trde litine, kaljene litine ali jeklene litine), kakor tudi take že obdelane sestavine, ki jih je treba, da se morejo rabiti, še dalje bistveno obdelovati z vrtanjem, piljenjem, brušenjem, rezanjem navojev i. dr. (gl. tudi prip. 7, odst. 2, k tej številki).

(2) Za šivalne stroje in pletilne stroje s stojalom št. 535 c ni ocarinjovati samo glav v trdni zvezi s stojalom, temveč tudi z njim v enem tovoru zamotane glave (gl. tudi prip. 6, odst. 1, k tej številki). Tudi za te stroje velja to, kar je povedano pri sprednjih pripomnjah 6 in 7 gledé opreme in pristojstva glav. Pripominja se, da se navadni pletilni stroji skoro brez izjeme brez posebnih stojal z vijakom pritrjujejo na mize, torej spadajo skoro vedno pod št. 535 b. Pomi-

kalni okvir pletilnih strojev spada h glavi, torej se ne more smatrati za stojalo.

(3) Po št. 535 c je odpravljati tudi velike in težke stroje za prešivanje posteljnih odev, usnatih podplatov itd. z njihovo spodnjo gradnjo.

9. (1) Igle za šivalne in pletilne stroje ter platine za stroje je ocarinjovati, ako se uvažajo s pripadajočimi stroji v izmeri, kolikor jih je za enkratno priredbo, z njimi, sicer pa po tarifni

kakovosti (gl. obč. prip. 10—12 k temu razredu).

(2) Posameznim šivalnim strojem ali takim glavam čez enkratno priredbo pridejano majhno število igel za šivalni stroj ne doseže skoro nikoli teže, ki bi bila zavezana carini; zatorej je, ker se zlasti glave šivalnih strojev uvažajo pogosto hkratu v velikem številu in so igle pridejane vsaki glavi, preračunati skupaj težo igel za celo pošiljatev in jo napovedati.

Obče pripomnje k št. 536—538.

1. (1) Med ne posebej imenovane stroje in aparate spadajo vsi v št. 526—535 ne posebej tarifovani stroji. Semkaj spadajo na primer:

a) Mehanizmi gibanja (izvzemši motorje), n. pr. pogonske naprave (transmisije in vretenice, gl. obč. prip. 17 k temu razredu), priprave za izmikanje, priprave za navijanje navijalnih vratnic itd.;

b) transportni stroji, n. pr.: dvigalniki, koloturniki, žerjavi, trebilniki, stroji za spravljanje rud, elevatorji, verige brez končnega vijaka, verige na polž in bet, vrtilne ploče za železnice, kolesa za črpanje in metanje, pnevmatiški transportni stroji itd.;

c) ekshaustorji, ventilatorji (tudi ventilatorji na vzmet) in puhala (stoli za pihanje stekla i. dr.);

d) peči (za industrijsko porabo), kurilne in netilne priprave, n. pr. peči za peko in perkinske cevi za take peči, kupolke, vrteče se peči (za žganje cementa, dolomita in magnezita, za praženje rude itd.), radiatorji, tudi iz sirove litine, kurilni elementi iz litine, tudi sirovi, posamez ali sestavljeni v kurilne predmete (peči), kurilni predmeti za vagone itd., priprave za kurjenje s paro, zrakom in vodo (izvzemši kopalne peči), členkasti kolli za kurjenje s paro malega tlaka i. dr.;

e) aparati za sušenje, praženje in sušenje na ognju (aparati za praženje kave, ponve za segrevanje oljnatega semenja za praženje oljnatega semenja, aparati za sušenje rezancev pese i. sl.);

f) hladilne priprave (izvzemši hladilne aparate št. 526), stroji za izdelovanje mraza in ledu (naprave za hlajenje mila itd.);

g) priprave za parovode, zrakovode in vodovode (kakor zapahi za vodo i. dr.);

h) plinske naprave in aparati za izdelovanje plina (izvzemši tiste, ki spadajo k aparatom za destiliranje št. 526), n. pr. aparati za acilen in gazolin, aparati za izdelovanje sesalnega plina i. sl.;

i) sesalke (tudi zračne sesalke, kos težek 20 kg ali več, za tehniško porabo, pulsometri i. dr.) in brizgalnice (ognjegasne brizgalnice itd.);

j) tračni aparati (za paro, zrak in vodo) n. pr.: injektorji, aparati za zračni tlak, sesanje zraka, kompresijo in razrejanje itd.);

k) stiskalnice (stiskalnice za dekatiranje, za olje, cedila za stiskalnice [za iztiskavanje zmljetega oljnatega semenja], stiskalnice za omotavanje za leseno volno, stiskalnice za slamo i. dr.);

l) filtri, čistilni aparati (izvzemši k št. 526 spadajoče destilacijske aparate), aparati za čiščenje vode in plina (stiskalnice za glen ali filtriranje, zračni filtri, odvajala amonjaka — takozv. standardni izpirachi —, naftalinovi izpirachi i. dr.);

m) delovni stroji za industrije vseh vrst (izvzemši pod št. 529 do všt. 535 imenovane), n. pr. stroji za obdelovanje kovin (tudi stroji za brušenje strgač), stroji za opekarništvu in keramiško industrijo, tudi priprave za lomljenje kamenja (polži in valjarji za lomljenje, kotalniki, desintegratorji, stroji s kroglo, cevjo, nihalom, bobnom i. dr., aparati za mešanje in sortiranje, mešala, stroji za lomljenje, mečkanje, spiranje in rezanje gline, stiskalnice za opeko itd.), stroji za fabrikacijo lesovine in papirja (defibrirji, holanderji, stroji za papir in lepenko, dolžinska rezala, aparati za svalkanje, stroji za satiniranje, kalandri itd.), stroji za tiskarstvo in litografijo (ročni in brzi tiskarski stroji, rotacijski stroji, linotipski stroji [za vlivanje in stavljenje črk] i. dr.), stroji za usnjarsko industrijo (stroji za cepljenje, brušenje, valjanje usnja, stroji za šagriniranje, svetljenje, kladiva za usnje itd.), stroji za tekstilno industrijo (izvzemši k št. 531 do všt. 534 spadajoče), za barvarstvo, beljenje in apreturo prej, tkanin in nogavičarskega blaga (kalandri, stroji za skrobljanje, smojenje, ščetkanje, zlaganje, razčupavanje, striženje, parjenje, oksidiranje, fiksiranje, finishing itd.), stroji s pločami za tiskanje, priprave za postavljanje stražnjega vratila, stroji za fabrikacijo lesov izvzemši nogavičarske statve, stroji za predenje žime za izdelovanje kodrane

dlake, stroji s pločami za klobučino, stroji za platiranje, stroji za pletenje i. dr.), mlini in mlinarski stroji (mlinarski stroji na valjarje, stroji za luščenje, treskala itd., izvzemši triérje št. 530, gl. prip. 5, odst. 5, tam), pekarski stroji (stroji za gnetenje in mešanje, stroji za rezanje testa itd.) i. dr.;

na vodni tlak, vremenski strelni aparati i. dr.

(2) Gledé spredaj primeroma navedenih priprav, ki so priprave navadne konstrukcije in tehtajo posamez manj nego 20 kg, gl. obč. prip. 1 k temu razredu.

n) različni drugi stroji in aparati, n. pr.: priprave za odstranjanje olja z izparivanjem, lonci za izpuščanje plina pri napravah sesalnega plina itd., prenosne kovačnice, regulatorji plinskega tlaka, zapahi za plin in vodo (kos težek 20 kg ali več, računjeno brez postranskih sestavin, ki jih je ocarinjevati po kakovosti, n. pr. obrambne cevi, cestne kape i. dr.), kotli za impregniranje, stroji za karboniziranje (izvzemši k št. 533 spadajoče), kondensatorji (za oborenje izpuhane pare z vbrizgavanjem mrzle vode v izpuhalni prostor, izvzemši kondensatorje na cevi št. 526), lestve z mehaniškimi dvigalnimi pripravami na kolesih, aparati za ozmozo, naprave za pasteriziranje, stroji za izvlačenje cvekov za čevlje, aparati za izdelovanje sodavice, cestni valjarji (montirani za vlačenje), stroji za slammate vrvi, naprave za tiskanje tapet, aparati za sukanje žice, zaklopnice (tudi zaklopnice za redukcijo parnega tlaka), sami zase uvažani predogrevači (predogrevači za polnilno vodo, ekonomiseri, tudi s pripadajočimi strguljami za saje), aparati

2. (1) Pri strojih in aparatih št. 536 do 538, za kojih tarifno uvrstitev je merodajno odstotno razmerje tvarin lesa, navadnih kovin in železa (drugih), ki je določeno pri teh številkah, je dati preračunu tega odstotnega razmerja v podstavo vedno težo stroja ali aparata; pri tem je vse druge tvarine, ki veljajo po 4. občih pripomenj k temu razredu za dopustno zvezo pri strojih in aparatih, z njihovo težo vračuniti za železo.

(2) Vsi v št. 536—538 tarifovani stroji (aparati), ki so docela iz lesa ali imajo od skupne teže najmanj 75 odstotkov lesa nasproti drugim v njih podelanim kovinam (navadne kovine, železo in druge snovi), spadajo torej pod št. 536; stroji z več nego 50 odstotki navadnih kovin nasproti drugim v njih podelanim tvarinam (les, železo in druge snovi) spadajo pod št. 537; vsi ostali ne posebej imenovani stroji in aparati, ki se morejo praviloma oznaženiti za železne, spadajo k št. 538.

(3) Od ravnanja po št. 536 tudi tedaj niso izključeni grobi stroji iz lesa, kakor munge, stiskalnice, mlini, tokarnice i. dr., kadar so le iz lesa samega.

	za 100 kg	
	obč.	pogođb.
536. Stroji in aparati, ne posebej imenovani, iz lesa (t. j. s 75 odstotki in več lesa)	18.—	15.—
537. Stroji in aparati, ne posebej imenovani, iz navadnih kovin (t. j. z več nego 50 odstotki navadnih kovin)	40.—	34.—
538. Stroji in aparati, ne posebej imenovani, drugi, kos težek:		
a) 2 q ali manj	30.—	—
1. stroji za obdelovanje kovin		26.—
2. drugi semkaj spadajoči stroji		24.—
b) več nego 2 q do 10 q	28.—	—
1. stroji za obdelovanje kovin		24.—
2. drugi semkaj spadajoči stroji		22.—
c) čez 10 q	24.—	—
1. več nego 10 q do 20 q:		
α) stroji za obdelovanje kovin		21.—
β) drugi semkaj spadajoči stroji		20.—
2. več nego 20 q do 50 q		19.—
3. več nego 50 q do 100 q		18.—
4. čez 100 q		16.—
Opomnje.		
1. Hidravliške valje in stroji na valjarje za razčupavanje bombaža, z uredbo obložka trgače, brez ozira na težo kosa, ter kalandri kos težek čez 60 q		5.—
2. sušilni aparati; pravi stroj za papir s sušilnim aparatom; stroji za testenine		12.—
3. mliniski stroj na valjarje		18.—

Pripomnje. 1. (1) Pogodbene postavke za stroje te številke je seveda uporabljati tudi na ne posebej imenovane aparate te številke, ki se uvažajo v pogodbenem prometu.

(2) Zaradi teže kosa glej 16. obbeh pripomenj k temu razredu.

2. (1) Stroji za obdelovanje kovin so stroji za obdelovanje ali oblikovanje železa dragih in navadnih kovin, všteti stroje, ki mehaniško plemenitijo površino polovčnih ali popolnih fabrikatov iz kovine z brušenjem, poliranjem, desiniranjem, giloširanjem, tiskanjem i. dr. ali vzdržujejo kovinsko orodje; pri tem je vseeno, ali se uporabljajo ti stroji v kovinski industriji ali v drugih obratih. K njim spadajo: tokarnice, stroji za vrtanje in dolbenje, stroji za graviranje, parna kladiva (brez parnih strojev), delovna kladiva, strugalni stroji (tudi shapinski stroji), stroji za žaganje kovin, škarje za pločevine, stroji za ravnanje pločevine, kovaške stiskalnice, kabelske stiskalnice, stiskalnice za stanice, stroji za rezanje navojev, valjarnice, stroji za natezanje žice, stroji za klepanje, moletiranje (črtanje), poliranje, brušenje, reduciranje, piljenje žag, snaženje i. dr.

(2) Nasprotno je n. pr. stroje za pletenje žice in mrež z bodljivo žico ali stiskalnice za zapiranje pokrovov pušic za konzerve, stroje za vlijanje črk i. sl. tarifovati za druge n. p. i. stroje.

(3) Gl. tudi pripomnjo 2 št. 529.

(4) Posebej uvažena nakovala in jedra kladiv za parna kladiva, delovna kladiva (ne montirana) je odpravljati kakor sestavine strojev tudi po postavkih za stroje za obdelovanje kovin.

3. Hidravliške valje so kalandri, pri katerih se gladki valjarji, med katerimi se naj gladijo (svetijo) tekstilne stvari, približujejo (stiskajo) s hidravliško stiskalno pripravo.

4. (1) Stroji za češljuganje na valjarje za bombaž so veliki stroji za razčepavanje bombaževine (tkanin, trikotaž) — tudi poluvolnena blaga — z okovi strgač, montiranih na velikih bobnih in valjarjih.

(2) Za pogodbeno ravnanje s temi stroji na valjarje za češljuganje je pogoj, da so opremljeni z uredbo obložkov strgač, tudi ako bi strgače še ne bile montirane na njih, ki jih je sicer po obče veljajočem načelu tudi pri teh strojih ocarinjovati vedno posebej po št. 467 (gl. obč. prip. 13 k temu razredu).

(3) Za volneno blago določenih strojev za češljuganje z bodljikami ter manjših, z obložkom strgače opremljenih strojev za češljuganje (n. pr. za vatelin) ni odpravljati po pogodovanem postavku 5 K.

5. (1) Kalandri (za valjanje, navijanje, glajenje, svetljenje, satiniranje, matiranje, desiniranje, gofriranje, moariranje, fricijo in hidravliški kalandri) so neka vrsta stroji za apreturo, ki sestojé večinoma iz več parov valjarjev. Med temi valjarji

se gladijo tkanine pod močnim tlakom ali opremljajo z deseni, vzorčanimi s stiskanjem. Razen v tekstilni industriji se uporabljajo kalandri tudi n. pr. v papirni industriji za glajenje papirja in lepenk, v industriji kavčuka za stiskanje kavčukovega testa v ploče, njih združevanja s tkaninami itd.

(2) Za uporabljanje pogodbenega postavka je edino merodajna teža kosa čez 60 g in ob reviziji kalandrov, napovedanih po carinskem postavku 5 K, je s posebno pozornostjo paziti na to, da se v teži kosa ne privzamejo niti transmisije, niti nadomestni deli ali sestavine drugih strojev. Na kalandrih montirane priprave za namotanje ali navijanje pa je vračunati v kalandrovo težo kosa.

(3) Konstruktivske različnosti kalandrov (kako se izdeluje tlak, hidravlično, z nastavnimi vijaki itd.) nimajo vpliva na uporabljanje pogodbenega postavka; toda na hidravliške kalandre (valje) za tekstilno industrijo (gl. prip. 3) je uporabljati pogodbeni stavek brez ozira na težo kosa.

(4) Vse druge kalandre z manjšo težo kosa je ocarinjovati v pogodbenem prometu po njihovi teži kosa kakor druge stroje št. 538.

(5) Od ravnanja za kalandre po pogodbenem stavku 5 K so izvzeti: vsi kalandri, kojih delovanje ni niti glajenje niti dajanje oblike s prilisikom, n. pr. kalandri za sušenje klobučine, ki služijo za to, da vodijo mokre tkanine na klobučini brez konca čez valjarje, ogrete s paro, da se sušijo, kalandri za mešanje kavčuka z vodoravno narejenim parom valjarjev, med katerimi se kavčuk dobro gneti z žveplom, tudi z drugo polnilno tvarino, i. dr.

(6) Okolnost pa, da se pri kalandrih hkratu, ko se gladijo ali daje oblika s tlakom, suši (n. pr. z valjarji, gretimi s paro), ni izključilni vzrok za uporabljanje pogodbenega postavka 5 K.

6. Sušilni aparati so priprave za sušenje ali lahko praženje sadja in zelenjave (tudi rezancev pese).

7. (1) Pravi stroji za papir s sušilnim aparatom so stroj za izdelovanje papirja (iz gotove snovi) v brezkončnih polah. Pri tem je pogoj, da se hkratu uvažata tako mokri del (pravi stroj za papir) kakor suhi del (sušilni aparat, kombinacija parnih cilindrov, čez katere se vodi neposrednje od mokrega dela tekoča mokra pola in se pri tem suši).

(2) Iz tega sledi, da stroji in aparati za pripravljane in narejanje mase (kuhači, defibrirji, holandi itd.), potem stroji za fabricacijo zajetega papirja, za apreturo papirja (stroji za satiniranje, kalandri itd.) in vsi drugi ne za neposrednje izdelovanje papirja služeci stroji in aparati (n. pr. dolžinska rezala, aparati za zvijanje, sesalke za vodo z rešetom itd.), nadalje stroji za fabricacijo pokrovov (lepenk) ne spadajo semkaj.

(3) Sestavin strojev za papir ter ne popolnih strojev za papir ni odpravljati po pogodovanem

XL, 538, Pripom.

postavku 12 K, temveč po ustreznih pogodbenih carinah po teži kosa št. 538 (gl. obč. prip. 7, odst. 11 in 14 k temu razredu).

8. Stroji za testenine so specialni stroji za fabrikacijo močnatih jedi in peko kruha, kakor n. pr. stroji za gnetenje, mešanje in rezanje testa, stroji za valjanje in izrezovanje testa, stroji za lomljenje testa i. dr.

9. Mlinarski stroji na valjarje so specialni stroji mlinarstva, ki razmečkavajo med valjarji žito, riž, sočivje v moko ali druge mlinarske izdelke. Tudi žitni mlini (z mlinskimi kamni delujoči), ter drugi specialni stroji za mline, ki oskrbujejo delovni proces, popolnjujoč mlinske iz-

delke, n. pr. stroji za čiščenje kaše, stroji za sejanje so pravtako kakor stroji na valjarje za druge namene izključeni od ravnanja po pogodbenem postavku za mlinarske stroje na valjarje. Stroji za čiščenje žita, za razvrščanje žita (triérji) i. dr. spadajo k št. 530.

10. Zaradi pogodovanega dobivanja strojev na valjarje za češljanje bombaža z uredbo obložka strgače, pravega stroja za papir s sušilnim aparatom in mlinarskih strojev na valjarje pogodbenih opomenj 1, 2 in 3 glej 20. pripomnjo in zaradi carinskega ravnanja s sestavinami treh prej imenovanih strojev odst. 11—14 v 7. obih pripomenj k temu razredu.

72.

Razglas finančnega ministrstva z dne 24. aprila 1913. l.

o ustanovitvi pridobninskega priredbenega okraja za področje novoustanovljenega okrajnega glavarstva Radziechów na Gališkem ter o izpremembi v številu udov in namestnikov pridobninske komisije IV. razreda za „politični okraj Brody“ in za „politični okraj Kamionka“.

Za področje novoustanovljenega okrajnega glavarstva Radziechów na Gališkem (razglas ministrstva za notranje stvari z dne 6. decembra 1911. l. [drž. zak. št. 225]) se ustanavlja od priredbene dobe 1914/1915 počenši na podstavi §§ 13 in 16 zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak.

št. 220) priredbeni okraj za III. in IV. pridobninski razred in se število udov komisije teh davčnih družb določa s 4 za vsako.

Hkratu se z ozirom na izpremembo v teritorialnem obsegu okrajnih glavarstev Brody in Kamionka znižuje število udov pridobninske komisije IV. razreda za priredbeni okraj „Politični okraj Brody“ od 8 na 6 in število udov pridobninske komisije IV. razreda za priredbeni okraj „Politični okraj Kamionka“ od 6 na 4.

Po tem je z razpisom finančnega ministrstva z dne 24. aprila 1897. l. (drž. zak. št. 117) razglašeni spisek priredbenih okrajev za občo pridobnino popolniti, oziroma popraviti tako:

(Stran 911 dne 11. maja 1897. l. izdanega XLVI. kosa državnega zakonika.)

Okrajna številka	Priredbeni okraj	Sedež komisij	Število udov za davčne družbe	
			III.	IV.
za davčne družbe III. in IV. razreda			razreda	
6	Politični okraj Brody	Okrajno glavarstvo Brody	4	6
11	Politični okraj Kamionka	Okrajno glavarstvo Kamionka	4	4
13a	Politični okraj Radziechów	Okrajno glavarstvo Radziechów	4	4

Zaleski s. r.

73.**Ukaz finančnega ministrstva
z dne 24. aprila 1913. l.,**

s katerim se dopolnjuje § 4 k zakonu z dne 30. januarja 1903. l. (drž. zak. št. 23) zaradi oddajanja živinske soli po znižani ceni izdanega izvršitvenega predpisa z dne 30. januarja 1903. l. (drž. zak. št. 24).

Dopolnjuje § 4 k zakonu z dne 30. januarja 1903. l. (drž. zak. št. 23) zaradi oddajanja živinske

soli po znižani ceni izdanega izvršitvenega predpisa z dne 30. januarja 1903. l. (drž. zak. št. 24) se zaukazuje, da morajo v bodoče osebe, ki trgujejo z živinsko soljo, dobljeno po znižani ceni, pisмено ali ustno naznaniti ne samo začetek razpečavanja živinske soli in eventualno izpremembo prodajnega prostora, temveč tudi, kdaj ustavijo razpečavanje živinske soli, pri pristojnem oddelku c. kr. finančne straže in ta oddelek mora strankam o vseh takih zgleditvah izročiti navadno potrdilo.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Zaleski s. r.